

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Haataja Petri
Niemi Kari-Pekka

Kehittämishanke

Raskaan raketinheitinpatterin varusmieskoulutuksen koulu- tussuunnitelmat

Työn ohjaaja Sisko Mällinen
Tampere 10/2010

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Haataja Petri; Niemelä Kari-Pekka
Raskaan raketinheitinpatterin varusmieskoulutuksen koulutussuunnitelmat
22 sivua + 50 liitesivua
Lokakuu 2010
Työn ohjaaja Sisko Mällinen

TIIVISTELMÄ

Työryhmän Petri Haataja ja Kari-Pekka Niemelä kehittämishankkeen aiheena oli raskaan raketinheitinpatterin varusmieskoulutuksen koulutussuunnitelmien laadinta. Kehittämishankkeen tuotoksena olivat raskaan raketinheitinpatterin varusmiesten mieskohtaiset osaamisvaatimukset ja koulutussuunnitelmat tuntikehysineen eri koulutuskausille.

Aihe valittiin kehittämishankkeeksi, koska raskaan raketinheitinjärjestelmän varusmieskoulutus on Suomessa vielä uutta ja koulutussuunnitelmia ei vielä kyseiselle koulutukselle ollut olemassa. Tästä johtuen kyseessä oli pilottihanke.

Ensimmäisenä välitavoitteena oli valmistella raskaan raketinheitinpatterin varusmiesten koulutussuunnitelmat eri koulutuskausilla valmiiksi ja hyväksyttää ne Tykistörikaatin komentajalla ennen varusmieskoulutuksen alkamista. Tämä vaihe toteutettiin syksyllä 2009.

Toisessa vaiheessa toteutettiin raskaan raketinheitinpatterin varusmieskoulutus laadittuja koulutussuunnitelmia käyttäen ja samalla havainnoiden niiden toimivuutta. Koulutuksen jälkeen koulutussuunnitelmat käytiin läpi ja tehtiin tarvittavat muutoksia eri koulutuskausien koulutussuunnitelmiin sekä tarkennettiin mieskohtaisia koulutusvaatimuksia.

Kehittämishankkeen tuotos otetaan erillisen hyväksynnän jälkeen käyttöön raskaan raketinheitinjärjestelmän varusmieskoulutuksessa.

Asiasanat: Raskas raketinheitin, koulutussuunnitelma, osaamisvaatimukset, tavoitteet

Sisällysluettelo

1.	Kehittämishankkeen aiheen tausta	4
2.	Kehittämishankkeen teoreettinen tausta.....	7
2.1	Behavioristinen oppimiskäsitys	7
2.2	Konstruktivistinen oppimiskäsitys.....	8
2.3	Taitojen opettaminen	9
2.4	Käsitteiden määrittäminen.....	11
2.5	Koulutus suunnitelman laatiminen	12
2.6	Muu taustatieto.....	15
3.	Kehittämishankkeen toteutus ja tuotos	16
3.1	Raskaan raketinkehittämishankkeen eteneminen	16
3.2	Kehittämishankkeen eteneminen	16
3.3	Tuotos ja mittaukset.....	19
4.	Pohdinta ja arviointi	20
5.	Lähteet.....	22

Liitteet:

Liite 1: RSRAKHPTRI mieskohtaiset osaamisvaatimukset, 19 sivua

Liite 2: RSRAKHPTRI AUK1, 6 sivua

Liite 3: RSRAKHPTRI AUK2, 9 sivua

Liite 4: RSRAKHPTRI:N ERIKOISKOULUTUSKAUSI, 11 sivua

Liite 5: RSRAKHPTRI:N JOUKKOKOULUTUSKAUSI, 5 sivua

1. Kehittämishankkeen aiheen tausta

Raskaan raketinheitinjärjestelmän koulutusjärjestelmän rakentamiseen liittyen tämän kehittämishankkeen aiheena on raskaan raketinheitinpatterin varusmieskoulutuksen koulutussuunnitelmien laatiminen.

Puolustusministeri Seppo Kääriäinen päätti 5.1.2006 raskaan raketinheitinjärjestelmän hankinnasta puolustusministeriön esittelyssä. Raskaan raketinheitinjärjestelmän tarve on todettu Puolustusvoimien pitkän tähtäimen suunnitelmissa jo pitkään ja hankinnan taustalla on lukuisia tutkimuksia vuosien 2000–2005 välillä. Tutkimuksia ovat olleet mm. 122 mm pitkänkantaman raketin tutkimus, iskukykytutkimus, syvän asevaikutuksen kokonaiskonsepti ja raketinheittimistön kehittämisen tutkimus.

Raskaan raketinheitinjärjestelmän hankinta on ollut osana maavoimien iskukyvyn luomista ja jalkaväkimiinojen korvaamista VNS 2004 linjausten ja iskukykytutkimuksen suositusten mukaisesti. Selonteon määrittämällä tavalla hanketta on valmisteltu kevästä 2004 alkaen. Hankkeen tavoitteena on luoda kyky kaukovaikuttamiseen raskaalla raketinheitinjärjestelmällä vastustajan operatiivisessa syvyydessä olevia reservejä, komento- paikkoja ja taistelun tukiorganisaatioita vastaan aina 150—300 km syvyyteen. Samalla on tarkoitus hankkia kyky myös täsmävaikuttamiseen ja kaukomiinoittamiseen.

Raskas raketinheitinhanke perustettiin vuonna 2006. Hanke jaettiin kolmeen osaprojektiin, joita olivat:

- 1. operatiivinen käyttö
- 2. hankinta ja ylläpito
- 3. käyttöönotto ja koulutus

Kari-Pekka Niemelä on toiminut 2. projektin projektipäällikkönä vuodesta 2007 alkaen ja Petri Haataja on toiminut 3. projektin projektipäällikkönä vuodesta 2006 alkaen.

Raskas raketinheitinjärjestelmä saapui Suomeen vuonna 2007. Koska järjestelmä oli Suomelle täysin uusi, vaati sen käyttöönottamisen lukuisia toimenpiteitä. Toimenpiteitä olivat mm. materiaalin käyttöönottohuollot, varastojen rakentaminen, kirjallisuuden

kääntäminen, tarvittavien koeammuntojen ja kenttäkokeiden järjestäminen sekä koulutusjärjestelmän luominen.

Vaikka Suomelle hankittu raketinheitinjärjestelmä on useissa Euroopan valtioissa käytössä, eivät muissa maissa käytössä olevat koulutusmallit käyneet meille käyttöön sellaisenaan. Tämä johtuu mm. siitä, että NATO-maiden malleissa heillä on käytössään ilmaherruus ja sen mukainen maajoukkojen sijoittaminen. Suomella tilanne on puolestaan toinen ja meidän on keskityttävä piilossa pysymiseen ja joukkojen hajauttamiseen. Samoin joukkojen henkilöstörakenteet ja käytettävissä olevat taloudelliset ja infrastruktuuriset resurssit ovat erilaiset eri valtioissa. Näin ollen myös raketinheitinjärjestelmän koulutusjärjestelmä tuli rakentaa Suomen omien puitteiden mukaisesti.

Varusmiesten osalta raskaan raketinheitinjärjestelmän pilot-koulutus aloitettiin vuonna 2008. Koulutus aloitetaan täyspainoisesti kesällä 2010 II-saapumiserästä alkaen. Tähän kehittämishankkeeseen tehtyjä koulutussuunnitelmaa ja tuntikehystä päivitetään koulutuskausien jälkeen ottaen huomioon koulutuksessa havaitut epäkohdat ja varusmiehiltä sekä henkilökunnalta kerätty palaute.

Koulutuksen perustana käytetään puolustusvoimissa koulutussuunnitelmia. Koulutussuunnitelmat ovat myös edellytyksenä järjestelmän hyväksymiselle puolustusvoimien käyttöön. Koulutussuunnittelun perusteet on käsketty puolustusvoimien koulutussuunnittelua koskevissa normeissa jotka ovat julkaistuna puolustusvoimien normitietokannassa. Normeissa on käsketty tuntimäärät eri koulutuskausille. Kaikille yhteisesti koulutettavat aiheet tuntimäärineen on käsketty näissä normeissa. Samoin on käsketty käytettävä koulutussuunnitelmien ulkoasu jota olemme käyttäneet tämän asiakirjan liitteissä. Tehtävämme oli suunnitella koulutussuunnitelmiin koulutushaarakoulutus aiheineen ja yksityiskohtaisine tuntimäärineen. Jokaisen koulutuskauden tuntisuunnitelmissa on 2/5 puolustusvoimien normeista suoraan otettuja yhteisesti koulutettavia asioita ja 3/5 osaa on tämän kehittämishankkeen tuottamaa. Kehittämishankkeen tuottamia asioita ovat aselajikoulutukseen liittyvät osiot. Näitä ovat mm. ampumatarvikkeisiin, viesti- ja johtamisvälineisiin, komentopaikkoihin, paikannusvälineisiin, raketinheitinpatterin organisaatioon, ja ryhmittämiseen sekä raketinheitimen tekniikkaan liittyvät asiat.

Kehittämishankkeen tavoitteena on tuottaa raskaan raketinheitinpatterin varusmiesten mieskohtaiset osaamisvaatimukset ja koulutussuunnitelmat tuntikehyksineen eri koulutuskausille. Koulutuskaudet ovat: erikoiskoulutuskausi, joukkokoulutuskausi, aliupseerikurssi I-jakso ja aliupseerikurssi II-jakso.

Kehittämishankkeen tuotoksella on ollut selkeä merkitys. Tarkoitus on aloittaa täysipainoinen varusmiesjoukkotuotantokoulutus vuonna 2010 varusmiesten koulutuksesta määräävien ohjeiden ja normien mukaisesti.

Haataja ja Niemelä tekivät kehittämishankkeen raportoinnin suurelta osin yhdessä itenäisten osa-aluevalmistelujen jälkeen. Niemelän tehtäviin kuului aiheen taustan kuvaaminen ja eri oppimisteorioiden esittely. Haataja selvensi käytettävät käsitteet ja kertoi koulutussuunnitelmien laatimisesta. Loppuosa raportista on yhdessä tuotettua.

2. Kehittämishankkeen teorettinen tausta

Raskaan raketinheitinjärjestelmälle koulutettavat varusmiehet ovat läpileikkaus suomalaisesta 19–20 vuotiaasta heterogeenisestä miesväestöstä. Koulutus varusmiehille perustuu taitojen oppimiseen ja opettamiseen. Oppimisteorioina voidaan tässä tapauksessa pitää konstruktivistista ja behavioristista oppimiskäsitystä.

2.1 Behavioristinen oppimiskäsitys

Rauste-vonWright & vonWright (1997) mukaan behavioristisen näkemyksen vaikutus opetukseen korostaa opettajan toimintaa. Opettajan on osattava valita oikeat ärsykkeet saadakseen aikaan oikeat reaktiot. Opettaja on aktiivinen ja oppija on passiivinen vastaanottaja. Oppiminen on sitä parempaa mitä enemmän oikeita reaktioita oppija muistaa ja tarvittaessa tuottaa. Ohjelmoitu opetus on malliesimerkki behavioristiseen oppimisenäkemykseen perustuvasta opetuksesta. Huonosta maineesta huolimatta behaviorismissa on monia hyviä työkaluja taitojen opettamiseen ja oppimiseen. Taitojen opettaminen yleensä etenee kaavamaisesti toistoja painottaen. Kaava toistuu opetettavaan taitoon katsomatta rakentuen seuraavasti:

- Mallisuorituksen näyttäminen
- Vaiheittain opettaminen
- Vaiheittain harjoittelu suoritusten osakokonaisuuksina
- Kokonaissuorituksen opettaminen
- Kokonaissuorituksen harjoittelu
- Toistojen tekeminen
- Opittujen taitojen soveltaminen erilaisiin tilanteisiin.

Tämä opettamisen kaava on todettu toimivaksi taitojen opettamisessa ja käytetään hyvin erilaisissa yhteyksissä kuten erilaisten soitinten soittamisessa, kilpaurheilussa, harrastuksissa, käden taitoja vaativissa taidetöissä, ammattiin valmistavissa oppilaitoksissa ja lukuisissa muissa taitoja vaativissa tehtävissä. (Kouluttajan opas 2006.)

Tämä toteutuu erityisesti puolustusvoimien koulutuksessa, joka perustuu taitojen opettamiseen ja niiden sisäistämiseen toistokoulutuksen avulla. Behaviorismi korostaa autoritääristä opettajan asemaa mikä on tavallista puolustusvoimissa. Koulutustuloksia ja koulutettavien tasoa mitataan jatkuvasti koulutuksen aikana. Mittarit perustuvat suurelta osiin numerisiin kriteereihin joilla mitataan esimerkiksi tehtävään käytettyä aikaa, osu-matarkkuutta, oikeita tai väriä suorituksia. Toimintaa arvioitaessa mittarit perustuvat puolustusvoimissa viisiportaiseen asteikkoon, jossa jokainen suoritus arvioidaan numeerisesti asteikolla 1-5. Koulutus puolustusvoimissa perustuu hyvin pitkälti tehokkuusajattelulle joka on ominaista behaviorismille.

Puolustusvoimien koulutuksessa ei voida nojata kuitenkaan pelkästään behavioristiseen oppimiskäsitykseen. Pahimmillaan behaviorismi on kaavamaisista ärsyke-reaktio suhteeseen perustuvaa opetusta jossa oppilas vastaa ärsykkeeseen reaktiolla johon opettaja reagoi joko vahvistavasti tai rankaisevasti, kuten Pavlov teki kulluisassa koirakokeessaan. Tällä tavoin saadaan kaavamaisia suorituksia joilla sotilaat saadaan muistuttamaan toiminnoiltaan ennalta ohjelmoituja koneita jotka eivät kykene reflektoimaan oppimaansa erilaisiin tilanteisiin. Samoin Skinnerin ohjelmoiva opetustapa, jossa edetään oikein-väärin matriisin avulla voi tuottaa pahimmillaan vain pinnallista, ulkoaopetteluun perustuvaa oppimista.

2.2 Konstruktivistinen oppimiskäsitys

Konstruktivistista oppimisen lähtökohtana ovat aiempaa korostetummin opiskelijan aikaisemmat tiedot, kokemukset ja ongelmanratkaisutavat. Oppiminen on näiden muokkaamista, täydentämistä ja uudelleenrakentamista. Oppimisen edellytyksenä on, että oppija itse ymmärtää mitä hän opetettavasta asiakokonaisuudesta sisäistää ja oppii. (Raustevon Wright & von Wright, 1997, 124.) Näin myös itsearviointi ja reflektointitaito korostuvat. Oppimisen kriteerinä ei enää tyydytä mekaaniseen tietämiseen, pelkkään muistamiseen. Viime kädessä oppiminen näkyy todellisessa toiminnassa.

Vaikka oppiminen on oppijan toimintaa, on myös opetus merkityksellistä. Opettajaa tarvitaan suuntaamaan ja ohjaamaan oppimista osoittamalla sille tavoitteet, sillä oppija ei välttämättä luonnostaan ole itseohjautuva. Konstruktivistinen oppimiskäsitys kuitenkin kyseenalaistaa sellaisen yksityiskohtaisen opetuksen etukäteissuunnittelun, jossa

oppijan yksilöllistä lähtötilannetta ei huomioida. Opettajan tulisi pystyä suunnittelemaan sellainen joustava oppimisympäristö, jossa oppijan on mahdollista rakentaa tietämystään omista lähtökohdistaan. (Rauste-vonWright & vonWright 1997.) Taitojen oppimisessa konstruktivismi on tärkeässä asemassa. Ilman konstruktivismiin tukeutuvaa opetustapaa oppilaista on vaarana tulla vain mekaanisia suorittajia jotka osaavat toistaa oppimansa taidon vain samanlaisissa olosuhteissa ja käytännön hyöty opitusta taidosta voi jäädä hyvinkin vähäiseksi.

Konstruktivismista oppimiskäsitystä tarvitaan puolustusvoimien opetuksessa. Puolustusvoimat tarvitsee taistelukentän moniosaajia, jotka osaavat soveltaa oppimiaan taitoja erilaisiin tilanteisiin ja kykenevät täyttämään toistensa tehtäviä tilanteen niin vaatiessa. Vauras, Lappalainen & Kaukiaisens julkaisussa mainituista konstruktivistisen näkemyksen mukaisista oppimisen määritelmistä seuraavat kohdat soveltuvat hyvin taitojen opettamiseen puolustusvoimissa (Vauras, Lappalainen & Kaukiainen 1994.):

- koulutettava konstruoi aktiivisesti tietonsa ja taitonsa
- tietoisuus tavoitteista ja niihin suuntautumisesta edesauttaa mielekästä oppimista
- oppiminen on aina tilannesidonnaista
- kouluttajan rooli on muuttuva
- oppimisen arvionti on monipuolista
- opetussuunnitelmat kehittyvät ja erilaiset koulutettavat huomioidaan paremmin

Kouluttajalla on opetustapahtumissa kanssaoppija, avustaja, ohjaaja, valmentaja ja tuki- ja eikä pelkästään behavioristinen autoritäärinen tiedonjakaja.

2.3 Taitojen opettaminen

Teoksessaan *Toiminta ja oppiminen* Salakari (2009) esittelee taitojen kolmijakoa. Eri-tasoisia taitoja opitaan eri tavoin ja se tulisi ottaa huomioon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Taidot voidaan luokitella kolmeen tasoon:

- motoriset taidot
- menetelmätaidot
- päätöksentekotaidot

Salakarin mukaan motoristen taitojen oppiminen voi olla hidasta ja saattaa vaatia paljon harjoittelua. Tämä näkyy myös selkeästi sotilaskoulutuksessa eri suoritteiden useina toistoina. Varsinkin koulutuksen alussa on tärkeää kouluttajan antama ohjaus ja palaute, sillä se edistää oppimista.

Menetelmätaidot voivat olla esimerkiksi laitteiden tai koneiden käyttötaitoja. Ne opitaan yleensä nopeasti ja myös unohdetaan nopeasti. Esimerkki menetelmätaidosta sotilaskoulutuksessa on radion käyttö.

Päätöksentekotaitoja ovat mm. tilannearviointi, valintatilanteet ja johtamiseen liittyvät taidot. Nämä kaikki taidot ja niiden kouluttaminen näkyvät myös selkeästi sotilaskoulutuksessa.

Kouluttajan oppaassa (Kouluttajan opas 2006.) painotetaan, että taitojen opettamisessa on otettava huomioon opittavan taidon ominaisuudet, koulutettavien lähtötaso, aikaisemmat tiedot, asenteet ja motivaatio. Taitojen oppimiseen liittyvät yksilölliset erot johtuvat lähinnä persoonallista ominaisuuksista ja erilaisista oppimistavoista. Opetus- ja oppimistapahtumassa kouluttajan tulee pystyä joustavasti käyttämään ja yhdistämään ”toiminnasta teoriaan” ja ”teoriasta toimintaan” -periaatteita. Puolustusvoimissa on edetty perinteisesti ”teoriasta toimintaan”. Kirjassaan *Toiminta ja oppiminen* Salakari (2009, 17) tuo myös esille tämän perinteisen opin ”opi ensin, tee sitten”. Kuitenkin monesti nykyisessä nopeatempoisessa elämässä ”aloita tekeminen ja opi tehdessäsi” korvaa perinteisen mallin. Joissakin tilanteissa parempia tuloksia kuitenkin saavutettaisiin, mikäli ensin pidettäisiin harjoitus ja vasta sen jälkeen oppitunti. Kun oppitunti pidetään harjoituksen jälkeen, koulutettavilla on parempi ja syvällisempi mielikuva käsiteltävästä asiasta. Ongelmalähtöinen konstruktivistinen malli voi olla oppimisen kannalta joissakin tilanteissa eduksi ja antaa lisää motivaatiota oppimiseen.

Kouluttajien ja koulutettavien on tiedettävä, mitä asetetut tavoitteet tarkoittavat koulutuksessa ja yksittäisissä koulutustapahtumissa. Tavoitteiden määrittäminen ainoastaan tavoitetaksonomian mukaisesti ei kuitenkaan riitä yksilöidyn opetustavoitteen ilmaisemiseen koulutettaville ja joukolle. Koulutettavien on aina ymmärrettävä, mikä on koulutustapahtuman tavoite. Käytännössä koulutustapahtumien tavoitteet on ilmaistava niin selkeästi ja maanläheisesti, että jokainen koulutettava ymmärtää, mitä tässä harjoituk-

sessä pyritään oppimaan. Lisäksi kouluttajien on pyrittävä kertomaan tai näyttämään koulutettaville käytännön esimerkein, mitä tavoitteet yksilön tai joukon osalta juuri tässä harjoituksessa tarkoittavat. (Kouluttajan opas 2006.)

Tynjälän väitöstudkimuksen mukaan asiantuntijat toimivat yhä useammin tehtävissä, joissa tarvitaan monipuolisia tiedonkäsittelyn, arvioinnin ja hyödyntämisen taitoja, ongelmanratkaisukykyä sekä yhteistyökommunikaatiotaitoja. Tällaisten taitojen kehittäminen on nähty koulun tärkeäksi tehtäväksi. Kuitenkin perinteinen, asioiden toistamista, muistamista ja jopa ulkoaopettelua korostava koulutus saattaa jopa heikentää tällaisia kykyjä. Yksi suuri haaste tämän päivän koulutukselle ja opiskelulle on kehittää opetusmenetelmiä, joissa yhdistyvät alakohtaisen tiedon opiskelu, tärkeiden asiantuntijataitojen harjoittaminen sekä teorian ja käytännön liittäminen toisiinsa. (Tynjälä 1999.)

Kuitenkin sotilaskoulutuksessa painotetaan asioiden toistamista, sillä taitava suoritus koostuu monista toisiaan oikea-aikaisesti seuraavista vaiheista. Koulutuksen tavoite on saavuttaa taidossa sellainen taso, että suoritus ei vaadi tietoista tarkkailua tai ulkoista ohjaamista. Sotilaskoulutuksessa on tärkeää, että taitavan suorituksen oikeellisuus ja korkeatasoisuus säilyvät vaihtelevissa ja vaikeissakin olosuhteissa. Taitava suoritus on suunnitelmallisen ja pitkäaikaisen oppimisen tulos. Se ilmenee toiminnan automatisoitumisena ja kykyä soveltaa opittuja taitoja erilaisiin käytännön tilanteisiin. Tässä näkyy myös Salakarin (2009) painottama taitojen oppimisen kolmijako: suoritus on hallittava motorisesti ja sen toteuttaminen vaatii menetelmätaitoja ja päätöksentekokykyä.

2.4 Käsitteiden määrittämiä

Koulutussuunnitelma. Koulutussuunnitelmalla tarkoitetaan tässä työssä kestoltaan 8-9 viikon koulutusjaksoja tavoiteasetteluineen ja yksityiskohtaisine tuntisuunnitelmineen. Koulutussuunnitelmat ovat luetteloitu aiheoryhmittäin yhden oppitunnin tarkkuudella tuntisuunnitelmataulukon. Koulutussuunnitelmien laadinnan perusteet puolustusvoimissa on ohjeistettu pääesikunnan normeissa.

Pilot-koulutus. Pilot-koulutuksella tarkoitetaan tässä työssä organisaatiossa tapahtuvaa uutta, uuteen järjestelmään liittyvää kokeilukoulutusta, jonka tulosten perusteella tehdään tarvittavat korjaukset, tuotetaan koulutussuunnitelmat ja mahdollistetaan koulutuksen käyttöönotto laajamittaisesti koko puolustusvoimissa.

Tuntee, osaa, hallitsee. On puolustusvoimien käyttämä koulutuksen tavoitetaksonomia. *Tuntee* tarkoittaa asian tunnistamista, tietää asiasta tai suorituksesta perusteet.

Osoo tavoitetasossa oppilas osaa tehdä suorituksen olosuhteissa jossa se on opetettu. Osaa asian tai taidon, mutta tiedoissa ja taidossa ilmenee vielä puutteita ongelmia kohdattaessa.

Hallitsee tavoitetasossa oppilaan osaaminen on laaja-alaista ja hän osaa soveltaa oppimaansa taitoa tai tietoa käytännössä ja erilaisissa tilanteissa.

2.5 Koulutussuunnitelman laatiminen

Koulutussuunnitelmat laadittiin asetettujen suorituskykyvaatimusten pohjalta. Suorituskykyvaatimukset pilkottiin mieskohtaisiksi osaamisvaatimuksiksi eri koulutuskausille. Koulutussuunnitelmat piti tehdä sellaisiksi, että koulutuskauden jälkeen saavutettaisiin vähintään osaamisen tavoitetaso. Koulutus perustuu vahvasti taitojen opettamiseen jonka johdosta koulutussuunnitelmat on rakennettu taitojen opettamisen lähtökohdista. Opetuksesta 1/3 on oppituntipainotteista ja 2/3 käytännön harjoitteita ja harjoituksia. Opetettavat asiat on jaettu osakokonaisuuksiin joista rakentuu opetuspaketteja, useiden tuntien ja jopa päivien opetuskokonaisuuksia. Perustiedot opetetaan oppitunneilla. Tämän jälkeen siirrytään vaiheittain opettamiseen. Vaiheittain opettamisen jälkeen harjoitellaan kokonaissuorituksia toistokoulutuksen keinoin ja lopuksi testataan opittuja taitoja sovelletuissa harjoituksista. Koulutuskokonaisuuksiin liittyy aina vahvasti tavoitteiden kertominen, jatkuva arviointi koulutuksen aikana, palaute koulutustulosten saavuttamisesta ja arviointi koulutustapahtumien ja harjoitusten päättyessä. Tämä kaava toistuu kaikissa laadituissa koulutussuunnitelmissa.

Sotilaspedagogiikan perusteet -teoksessa (Sotilaspedagogiikan perusteet 1998.) avataan varusmieskoulutuksen rakennetta selkeästi ja käytännönläheisesti. Varusmieskoulutus koostuu koulutuskokonaisuuksista, joista keskeisimmät ovat ase- ja ampumakoulutus, taisteluampumakoulutus, taistelukoulutus, kalustokoulutus ja fyysinenkoulutus. Koko palvelusaika jakautuu koulutuskausiksi, joita ovat perus-, erikois- ja joukkokoulutuskausi. Koulutuskaudesta toiseen siirryttäessä koulutuskokonaisuuksien tavoitteet ja oppisisällöt syvenevät ja eri kokonaisuudet liittyvät yhä enemmän toisiinsa. Koulutustapahtumat ovat useimmiten erilaisia harjoituksia ja oppitunteja.

Varusmieskoulutuksen avulla kehitetään koulutettavien tiedollisia, taidollisia ja asenteellisia valmiuksia yksittäisen taistelijan toimintakyvyn ja joukon suorituskyvyn aikaansaamiseksi. Lisäksi varusmieskoulutuksen toteutuksen on mahdollistettava yksilöllinen oppiminen sekä fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja eettisen toimintakyvyn kehittyminen. Tämä asettaa koulutussuunnitelman laatimiselle selkeät laadulliset tavoitteet.

Opetuskokonaisuuksien aluksi pidetään yleensä oppitunti jossa kerrotaan ja näytetään opetettavan asiakokonaisuuden perusteet. Oppitunnin jälkeen oppilaiden on tunnettava opetettava asia tai toiminta.

Oppitunnin jälkeen harjoitellaan taitoja vaiheittain pilkottujen osasuoritusten opetuksella. Tässä vaiheessa oppilaat oppivat osasuoritusten tekemisen sekä kokonaissuorituksen tekemisen ohjattuna. Tämän jälkeen osasuoritukset yhdistetään kokonaissuoritukseksi jolloin oppilaat harjoittelevat kokonaissuorituksia itsenäisesti. Tässä vaiheessa oppilaat osaavat oikeiden suoritusten tekemisen.

Lopuksi siirrytään kokonaissuoritusten toistokoulutukseen. Suorituksia tehdään useita kertoja oppimisympäristöä vaihtaen. Tällöin saavutetaan taso, jossa oppilaat hallitsevat suoritukset eli osaavat toimia itsenäisesti ilman ohjausta sekä yhdistellä erilaista oppimista erilaisissa toimintaympäristöissä. Tällöin oppilas ei enää keskity pelkästään suorituksen mekaaniseen tekemiseen vaan hän voi siirtyä havainnoimaan ympäristöä ja tekemään itsenäisiä ratkaisuja oppimiensa tietojen ja taitojen pohjalta.

Pääesikunnan henkilöstöosaston normissa HG325 on ohjeistettu ja annettu vaatimukset varusmieskoulutuksen yleisjärjestelyistä ja tämä ohje osaltaan opastaa ja antaa reunaeh-

toja koulutussuunnitelmien laatimiselle. Ohjeen HG325 perustana ovat Asevelvollisuuslain 5. ja 6. luku sekä Pääesikunnan työjärjestys HE1466. Nämä koulutusta ohjaavat normit antavat tietyt raamit koulutussuunnitelmien laatimiselle. Normeissa on käsketty käytettävä tavoitetaksonomia, tuntimäärät koulutuskausittain jaoteltuna yhteisesti koulutettaviin sekä aselajikohtaisiin tuntimääriin. Koulutussuunnitelmienulkoasu ja yleiset periaatteet ovat käskettyinä näissä normeissa. Tämä on rajannut osaksi työtä ja sitonut koulutussuunnitelmia tietynlaiseen muottiin. Tämä on myös osaltaan selkeyttänyt ja helpottanut koulutussuunnitelmien laatimista.

Koulutuksen suunnittelua ovat normin HG325 lisäksi ohjanneet seuraavat Pääesikunnan henkilöstöosaston koulutussektorin normit:

- Varusmieskoulutuksen yleisjärjestelyt (HG325)
- Varusmiehille yhteisesti koulutettavat asiat (HF306)
- Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus (HF1539)
- Asevelvollisten fyysinen koulutus (HF831)
- Varusmiesten erityistehtävät (HF1520)
- Varusmiesten valinnat (HB355)
- Varusmiesten osaamisen arviointi ja mittaus (HG325)
- Varusmiesten palvelus-, vapaa-aika ja lomajärjestelyt (HF835)

Yllämainittujen normien lisäksi koulutussuunnitelmien laadinnassa on käytetty apuna Pääesikunnan eri osastojen antamia tarkentavia normeja. Näillä normeilla on tarkennettu yhteisesti koulutettavien asioiden opetuksen järjestelyjä, sisältöä ja tavoitteita normin HG325 antamien perusteiden (tavoitteet ja tuntikehykset) mukaisesti. Tarkentavia normeja ovat:

- Varusmieskoulutus kenttätykistössä (HB289)
- Vaatimustenhallinta puolustusvoimissa (HD603)
- Fyysisen toimintakyvyn perusteet (HE16)
- Varusmiesten maavoimakoulutus (HF931)
- RSRAKHPTRI:n operatiivinen käyttö (salainen asiakirja)
- RSRAKHPTRI:n taktinen käyttö (luottamuksellinen asiakirja)

2.6 Muu taustatieto

Teoriatietoon tutustumisen sekä puolustusvoimien normiohjeistuksen lisäksi kehityshankkeen valmisteluun on hankittu aineistoa koulutusta havainnoimalla kurssien ollessa käynnissä, kenttätutkimuksen ja palautelomakkeiden avulla sekä hyödyntämällä omia kokemuksia aikaisemmista koulutussuunnitelmista. Koulutussuunnitelmat ovat tämän raportin liitteinä 2-5.

3. Kehittämishankkeen toteutus ja tuotos

3.1 Raskaan raketinheitinhankkeen eteneminen

Raskas raketinheitinhanke sai varsinaisen lähtösäyksensä vuonna 2005 julkaistusta iskukykytutkimuksesta, joka suositteli Suomelle hankittavaksi raskaita raketinheitimiä. Tammikuussa 2006 Puolustusministeri Seppo Kääriäinen teki päätöksen raketinheitinjärjestelmän hankinnasta ja samana keväänä tuli päätös hankittavan järjestelmän sijoittamisesta Tykistöprikaatiin Niinisaloon. Kesän ja syksyn aikana vuonna 2006 hankittiin tarvittavaa henkilökunnan koulutusta ulkomailta.

Helmikuussa 2007 saapui pääosa kalustosta Suomeen ja sitä alettiin varikoiden toimesta huoltaa ja muuttamaan Suomen oloihin sopivaksi. Keväällä alkoivat myös kotimaassa järjestetty henkilökunnan ja varusmiesten pilot-koulutus sekä kenttäkokeet, jotka jatkuivat vuoden 2007 loppuun asti. Varsinainen joukkotuotanto alkoi vuonna 2008 ja koulutusta jatkettiin kenttäkokein vuodet 2008 ja 2009. Vuoden 2009 lopulla valmistui raskaan raketinheitinjärjestelmän tekninen hyväksyntä ja yksi osa raskaan raketinheitinjärjestelmän hankintaa oli saatu päätökseen.

3.2 Kehittämishankkeen eteneminen

Raskaan raketinheitinjärjestelmän hankintapäätöksen jälkeen alkoivat mittavat toimenpiteet koulutusjärjestelmän luomiseksi Suomeen. Vaikka järjestelmä on lukuisissa Euroopan maissa käytössä, ei muiden maiden koulutusmalleja voitu ottaa suoraan Suomen käyttöön sellaisenaan. NATO -maissa on yleisesti käytössä suurvalta-armeijan toimintaperiaatteet mittavista taloudellisista- ja henkilöstöresursseista johtuen. Tämä mahdollistaa erikoiskoulutuksen viemisen pitkälle. Suurvalta-armeijat kouluttavat erikoisosajia hyvin rajattuihin tehtäviin. Esimerkiksi jokaisella ryhmän jäsenellä on hyvin tarkkaan rajattu oma tehtäväkenttä, eikä hänelle ole edes koulutettu ryhmän muiden miesten tehtäviä. Suomessa resurssien rajallisuudesta sekä erilaisesta ajattelutavasta johtuen ryhmän miehet osaavat toistensa tehtäviä ristiin. Siinä missä suurvalta-armeijat kouluttavat erikoisosajia, meillä koulutetaan moniosajia. Tämä on myös meidän vahvuus.

Taistelukentällä taistelukestävyys paranee huomattavasti jos tappioiden tullessa ryhmän miehet osaavat toimia toistensa sijaisena. Suurvalta-armeijassa ryhmän toiminta vaikeutuu oleellisesti tai jopa lakkaa kokonaan yhden ryhmän jäsenen poistuessa ryhmän vahvuudesta.

Alkuvuodesta 2006 aloitettiin raskaalle raketinheitinjärjestelmälle kouluttettavan henkilökunnan kielikoulutus. Kesän ja syksyn 2006 aikana kurssitettiin 30 henkilökuntaan kuuluvaa henkilöä yhteensä 11:lla raketinheitinjärjestelmään liittyvällä kurssilla Alankomaissa ja Isossa Britanniassa.

Helmikuussa 2007 kalusto saapui Suomeen ja maaliskuussa alkoivat ensimmäiset ajaja-johtaja –koulutukset. Ensimmäisenä vuorossa olivat ajo-opettajat tämän jälkeen henkilökunta ja sitten varusmiesten pilot-ryhmä. Huhtikuussa alkoivat ensimmäiset järjestelmän kenttäkokeet.

Syys-joulukuussa 2007 järjestettiin kenttäkokeet I-IV, joiden aikana luvussa 2.5 mainitun normiohjeistuksen avulla aloitettiin koulutussuunnitelmien rakentaminen projekti-tehtävien ja oman toimen ohella.

Vuonna 2008 Tykistöprikaatiin perustettiin uusi perusyksikkö, Raskas raketinheitinpat-teri, jonka tehtävänä oli varusmiesten, reserviläisten sekä kantahenkilökunnan koulutuk-sen järjestäminen. Samalla alkoi varusmieskoulutus ja joukkotuotanto raskaalle raketin-heitinjärjestelmälle. Keväällä 2008 valmistui myös raskaan raketinheitinjärjestelmän operatiivinen ja taktinen käyttö – asiakirja. Tähän liittyvät taktiset ja operatiiviset suori-tuskykyvaatimukset, jotka normien lisäksi osaltaan antoivat reunaehtoja koulutussuun-nitelman laatimiselle.

Tammikuussa 2008 alkoi varusmieskoulutus raketinheitinyksikön varusmiesjohtajille. Maaliskuussa peruskoulutuskauden jälkeen valmistui ensimmäinen versio aliupseeri-kurssin koulutussuunnitelmasta ja syksyllä 2008 julkaistiin ensimmäinen versio miehis-tön joukko- ja erikoiskoulutuskauden koulutussuunnitelmista.

Vuonna 2009 raketinheitinjärjestelmän koulutusta jatkettiin ja edellisen vuoden koke-muksia hyödyntäen ja suorituskykyvaatimuksiin peilaten koulutussuunnitelmia päivitet-

tiin. Uudet versiot esiteltiin Tykistöprikaatin komentajalle ja hyväksyttiin käyttöön. Vuoden 2009 koulutuksen jälkeen koulutussuunnitelmia jälleen parannettiin vastaamaan paremmin vaatimuksia.

Kuvissa 3.2.1 ja 3.2.2 on kuvattu kaaviomuodossa RSRAKH – hankkeen eteneminen. Kuvissa vihreän viivan yläpuolella on kuvattu hankkeen ja koulutuksen eteneminen vuosittain. Vihreän viivan alapuolella on kuvattu kehittämishanketyön eteneminen vuosittain.

	2005	2006	2007
RSRAKH hankkeen ja koulutuksen eteneminen	Iskukykytutkimus 2005 Päätös RSRAKH -järjestelmän hankkimisesta 2005	Päätös sijoittamisesta Niinisaloon 2006 Henkilökunnan koulutus ulkomailta 2006	Järjestelmän saapuminen suomeen 2007 Pilot-koulutus suomessa 2007 Kenttäkokeiden toteuttaminen 2007
Kehittämishankkeen eteneminen			Ajaja- ja johtajakurssin ensimmäinen versio koulutussuunnitelmasta tuotettiin maaliskuussa 2007. Ensimmäiset aliupseerikurssien koulutussuunnitelmat tuotettiin huhtikuussa sekä luonnokset mieskohtaisiin suorituskykyvaatimuksiin. Ajaja- ja johtajakurssin koulutussuunnitelmat muokattiin ensimmäisen kurssin jälkeen kesäkuussa 2007. Aliupseerikurssin koulutussuunnitelmat muokattiin pilot -kurssin jälkeen joulukuussa 2007.

Kuva 3.2.1

2008	2009	2010
Järjestelmän aktisten ja operatiivisten vaatimusten ja -käyttöperiaatteiden tuottaminen 2008 Varusmieskoulutuksen aloittaminen 2008 Joukkotuotannon käynnistäminen 2008	Joukkotuotannon jatkaminen, koulutuksen kehittäminen 2009	Tekniset hyväksynnät, järjestelmän virallinen käyttöönotto 2010
Ensimmäinen RSRAKH -aliupseerikurssi järjestettiin keväällä 2008. Aliupseerikurssin koulutussuunnitelmat muokattiin kurssin jälkeen kesäkuussa 2008. Ensimmäiset miehistökoulutuksen koulutussuunnitelmat tuotettiin huhtikuussa 2008. Ensimmäiset joukkotuotantokoonpanon mukaiset harjoitukset pidettiin syksyllä 2008	Miehistökurssien koulutussuunnitelmia ja mieskohtaisia osaamisvaatimuksia muokattiin syksyn 2008 koulutustulosten perusteella tammikuussa 2009. Koulutussuunnitelmien päivittäminen uusia normeja (muuttuivat alkuvuonna 2009) vastaaviksi kesällä 2009. Aliupseerikurssin toteuttaminen päivitettyillä koulutussuunnitelmilla syksyllä 2009.	Aliupseerikurssin koulutussuunnitelmien muokkaaminen tammikuussa 2010 edellisen kurssin tulosten perusteella. Toiset joukkotuotantokoonpanon mukaiset harjoitukset pidettiin keväällä 2010. RSRAKHPTRI:n mieskohtaisten osaamisvaatimusten liittäminen osaksi normia "Varusmieskoulutus kenttätykistöä" keväällä 2010. RSRAKHPTRI:n varusmieskoulutuksen koulutussuunnitelmien käyttöönhyväksyminen puolustusvoimissa keväällä 2010.

Kuva 3.2.2

Hankinta- ja ylläpitoprojektin päällikkönä Kari-Pekka Niemelä vastasi siitä, että vuonna 2007 maahan tullut raketinheitinkalusto saatiin käyttöönottohuollettua ja muu kalusto varusteltua käyttäjän tarpeiden mukaisesti. Lisäksi hänen vastuullaan oli kaluston käyttöönhyväksyntään, kenttäkokeiluun sekä käyttö- ja huolto-ohjeisiin liittyvä dokumentaatio. Koulutuksessa tarvittavan kaluston tuottaminen kouluttavalle joukolle sekä oikean-

laisen dokumentaation laatiminen olivat edellytyksenä koulutuksen aloittamiselle Tykistöprikaatissa.

Käyttöönotto- ja koulutusprojektin päällikkö Petri Haataja on puolestaan vastannut koulutuksessa tarvittavien koulutussuunnitelmien laadinnasta ja päivittämisestä, kenttäkokeiden läpiviennistä sekä raskaan raketinheitinpatterin koulutuksen johtamisesta.

3.3 Tuotos ja mittaukset

Kehittämishankkeen tuotoksena on saatu toimivat koulutussuunnitelmat ja mieskohtaiset osaamisvaatimukset kehittämiskierrosten kautta. Nämä ovat tämän asiakirjan liitteinä 1-5. Raskaan raketinheitinjärjestelmän pilot-koulutuksesta ja sen tulostasosta saatujen tietojen perusteella koulutusta on kehitetty useaan otteeseen. Tällä hetkellä eletään versiossa 1.3, eli kahdesta kolmeen saapumiserää on käynyt koulutuksen läpi. Saadut tulokset ja tehdyt havainnot on esitelty hankkeelle ja linja-organisaatiolle, jotka ovat ohjanneet koulutusta haluttuun suuntaan voimassa olevat normit huomioiden.

Koulutussuunnitelmissa tapahtuneet muutokset ovat perustuneet mittauksiin peilaten tuloksia mies- ja ryhmäkohtaisiin suorituskyykyvaatimuksiin. Esimerkiksi koulutussuunnitelman ensimmäisessä versiossa painotettiin kaluston käyttöä ja tähän panostettiin. Suorituskyykyvaatimukset tältä osin saavutettiin erinomaisesti, mutta esimerkiksi tilanteenmukaisessa toiminnassa ei saavutettu haluttua suorituskyykyä. Näin ollen päivitetysssä koulutussuunnitelmassa asiaa oli näiltä osin korjattu.

4. Pohdinta ja arviointi

Koulutussuunnitelman ja mieskohtaisten osaamisvaatimusten laatiminen on ollut prosessina työläs, mutta samalla äärimmäisen kiinnostava, konkreettinen ja organisaatiota erinomaisesti palveleva.

Kehittämishankkeen työstämisen aikana esiin tuli lukuisia ongelmia ja haasteita. Vastaavanlaista järjestelmää ei ole koulutuskäytössä Suomessa ja koulutussuunnitelmien työstäminen piti aloittaa ilman vertailukohteita lähes tyhjästä. Lisäksi ulkomailla saatua koulutusta tai heidän koulutussuunnitelmiaan ei voitu sellaisenaan käyttää, koska koulutusjärjestelmän käyttöperiaatteet eroavat suomalaisesta ja koulutusjärjestelmä on erilainen.

Haasteelliseksi asian teki se, että koulutus aloitettiin etupainotteisesti kaluston vielä osin puuttuessa ja työ piti tehdä oman toimen ohella, jolloin resurssit työn tekemiseen olivat rajalliset. Samoin kantahenkilökunnan henkilöstön vaihtuvuus ja hankitun kaluston koulutuskäyttöön saaminen aiheuttivat päänvaivaa. Lisäksi puolustusvoimien normiuudistus ja organisaatiomuutokset vaikuttivat koulutussuunnitelmien laadintaan.

Varusmiehille taitojen opettamisessa ja oppimisessa näkyy selkeästi behaviorismi. Asioita toistetaan ja toistetaan niin kauan, että henkilö osaa varmasti asian. Tämä ei kuitenkaan sovi sellaisenaan haluttuun toimintatapamalliin, vaan yksilön on kyettävä soveltamaan oppimiaan taitojaan. Tässä taas näkyy konstruktivismi hyvin selkeästi. Esimerkkinä opittujen taitojen mittaamisesta ovat pääsotaharjoitukset, joissa varusmiesjohtaja johtaa oman joukkonsa toimintaa ja kohtaa yllättäviä tilanteita. Näissä harjoituksissa ei usein ole valmisteltua lopputulosta, vaan tulos ratkeaa joukon oman soveltamiskyvyn ja suorituskykyvaatimusten täyttymisen mukaisesti.

Lopputuotoksena kehittämishanke tuotti raskaan raketinheitinpatterin mieskohtaiset osaamisvaatimukset, erikoiskoulutuskauden koulutussuunnitelman (8 viikkoa), joukkokoulutuskauden koulutussuunnitelman (9 viikkoa), aliupseerikurssin koulutussuunnitelmat (8+8 viikkoa) sekä ajaja- ja johtajakurssin koulutussuunnitelman (6 viikkoa).

Kokonaisuutena kehittämishankkeen työn tärkeyttä ei voi vähätellä, sillä tällä hetkellä koko raketinheitinjärjestelmän varusmiehet koulutetaan näiden koulutussuunnitelmien mukaan. Lisäksi on muistettava, että koulutussuunnitelmat ovat avainasemassa raskas raketinheitinjärjestelmän suorituskyvyn luomisessa.

5. Lähteet

- Kouluttajan opas. 2006. Pääesikunta/Koulutusosasto, Ohjesääntö-numero 801. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Sotilaspedagogiikan perusteet. 1998. Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Rauste-von Wright, M., von Wright, J. & Soini, T. 1997. Oppiminen ja koulutus.
- Tynjälä, P. 1999. Konstruktivistisen ja perinteisen oppimisympäristön vertailu yliopistossa. Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta. Väitöskirja.
- Varusmieskoulutuksen yleisjärjestelyt. 2010. Pääesikunta/Henkilöstöosasto, Ohje HG325. Puolustusvoimien normikokoelma.
- Vauras, M., Lappalainen, M. & Kaukiainen, A. 1994. Oppimisen ja opetuksen kehittäminen keskiasteen oppilaitoksissa: tavoitteet ja toteutus. Teoksessa M. Lappalainen, A. Kaukiainen, & M. Vauras (toim.) 1994. Kohti tehokkaita oppimisympäristöjä: opettajien työnohjaus keskiasteella. Turun yliopisto. Oppimistutkimuksen keskus. Julkaisuja 2. Turku: Painosalama Oy, 7-28.
- Salakari, H. 2009. Toiminta ja oppiminen – Koulutuksen kehittämisen tulevaisuuden suuntaviivoja ja menetelmiä. Eduskills Consulting. Hakapaino oy, Helsinki.

Liitteet:

Liite 1: RSRAKHPTRI mieskohtaiset osaamisvaatimukset

RSRAKHPTRI:N MIESKOHTAISET OSAAMISVAATIMUKSET

1. RESERVINUPSEERIEN JOHTAJAKAUDEN TAVOITTEET

Reserviupseerien johtajakauden tavoitteet on käsketty MAAVEHENKOS VA-RUSMIESTEN MAAVOIMAKOULUTUS

1.1 RSRAKHPTRI:N RESERVINUPSEERIEN MIESKOHTAISET OSAAMISVAATIMUKSET

Yhteysupseerin on:

HALLITTAVA:

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- johtamislaitteiden ja -sovellusten käyttö
- vastustajan epäsuoran tulen joukot ja niiden käyttöperiaatteet taistelun tukemisessa
- patterin tuliasema-alueen vaatimukset
- patterin tulenantokyky ja erilaiset ampumatarvikkeet

OSATTAVA

- vastustajan prikaatitason joukkojen kokoonpanot ja käyttöperiaatteet
- tilanneselostuksen asiasisältö sekä tilanneselostuksen pitäminen
- laatia tilanneilmoitukseen tulevat tilannetta ja
- vihollistiedustelua koskevat kohdat

TUNNETTAVA

- patterin toiminnan suunnittelu ja johtaminen
- patterin päällikön tehtävät
- johtavan esikunnan kokoonpano toiminta

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän tiedustelu-upseerin on:

HALLITTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- johtamislaitteiden ja -sovellusten käyttö
- vastustajan epäsuoran tulen joukot ja niiden käyttöperiaatteet taistelun tukemisessa
- tiedustelutietojen käsittely, tilanteen seuraaminen ja ylläpito
- tiedustelukirjan, sotapäiväkirjan sekä tilannekarttojen ylläpito
- tiedustelutietojen hankkiminen eri johtoportaista
- ilmavalvonta- ja suojelutilanteen seuraaminen
- patterin komentopaikan siirtymiset
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

OSATTAVA

- vastustajan prikaatitason joukkojen kokoonpanot ja käyttöperiaatteet
- tilanneselostuksen asiasisältö sekä tilanneselostuksen pitäminen
- laatia tilanneilmoitukseen tulevat tilannetta ja vihollistiedustelua koskevat kohdat
- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon pano

TUNNETTAVA

- sotavankien käsittely ja sotavankien oikeudet
- tulitoimintaupseerin tehtävät

Komentajaoksen sääryhmän johtajan on:**HALLITTAVA**

- patterin ampumatoimintaan vaikuttavan ballistisen sään tarpeen määrittelyminen
- sääryhmän käytön perusteet ja luotauskaluston käyttömahdollisuudet eri tilanteissa
- hallittava yhteydenpito sääpalveluelimiin
- hallittava sääryhmän siirtymisjärjestelyt
- hallittava sääryhmän lähipuolustuksen johtaminen
- hallittava sääryhmän huollon johtaminen
- hallittava sääryhmän henkilöstön koulutuksen suunnittelu ja koulutus
- hallittava sääryhmän toiminnan johtaminen

OSATTAVA

- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt
- hallittava sääryhmän henkilöstön koulutuksen suunnittelu ja koulutus

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- patterin tulitoiminnan järjestelyt

Raketinheitinajaoksen varajohtajan on:**HALLITTAVA**

- ajaoksen raketinheitimien kalibrointiajon toteuttaminen
- ajaoksen komentopaikan maastouttaminen
- ajaoksen komentopaikan lähipuolustus
- ajaoksen komentopaikan vartiointi
- ajaoksen suojelupartion toiminta
- varamiinoitteen rakentaminen
- yksikön kirjeenvaihto ja rahaliikenteen järjestelyt
- yksikön huoltoon ja hallintoon kuuluvien asiakirjojen laadinta
- sekä arkistonhoito
- oma tehtävä lähipuolustukseen liittyen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

OSATTAVA

- jaosjohtajan tehtävät
- ajaoksen yleismateriaalin huoltaminen
- ajaoksen komentopaikan peite- ja ryhmityspiirroksen laadinta
- ajaoksen johtamislaitteiden käyttö

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- patterin tulitoiminnan järjestelyt
- ammunnanhallintajärjestelmän käyttö

Raketinheitinajaoksen komentopaikkaryhmän tulitoimintaupseerin on:**HALLITTAVA**

- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon panno
- ampumatoimintaan liittyvä viestiliikenne
- ajaoksen tulitoiminnan valmistelut ja tulitoiminta

- johtaminen
- patterin käytössä olevien ampumatarvikkeiden ominaisuudet
- jaoksen tulitoimintahenkilöiden kouluttaminen
- tiedustelutietojen käsittely, tilanteen seuraaminen ja ylläpito
- tiedustelukirjan, sotapäiväkirjan sekä tilannekarttojen ylläpito
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

OSATTAVA

- jaoksen tulitoimintakontin johtamis- ja viestilaitteiden sekä -sovellusten käyttö
- METCM sääsanoman tulkitseminen
- vastustajan prikaatitason joukkojen kokoonpanot ja käyttöperiaatteet
- tilanneselostuksen asiasisältö sekä tilanneselostuksen pitäminen

TUNNETTAVA

- patterin ampumatarvikehuollon järjestelyt ja kulku
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Raketinheitin jaoksen komentopaikkaryhmän viestiupseerin on:

HALLITTAVA

- jaoksen radioiden latausparametrien käyttö
- jaoksen viestijärjestelyt
- jaoksen johtamisjärjestelmäperusteiden käyttö
- jaoksen komentopaikalla tarvittavien viesti- ja johtamisjärjestelmäperusteiden otteiden laadinta
- jaoksen komentopaikan tiedustelu ja valmistelu
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

OSATTAVA

- jaoksen viestitilanneilmoituksen laatiminen
- jaoksen viestihuollon järjestäminen
- EMCON -tasojen käyttö jaoksessa
- ELTI- ja ELVA suojautuminen
- HF radioliikennöinnin perusteet ja käytettävyys patterin viestitoiminnassa

TUNNETTAVA

- patterin viestitoiminnan järjestelyt
- PVITVJ:n käyttöperiaatteet

2. ALIUPSEERIEN JOHTAJAKAUSI

Aliupseerien johtajakauden tavoitteet on käsketty MAAVEHENKOS VARUSMIESTEN MAAVOIMAKOULUTUS.

Koulutushaarakohtaisena oppimistavoitteena on, että koulutettavat:

- hallittava sijoituksensa mukainen tehtävä ja kalusto
- hallittava koulutushaaransa mukaisen ryhmänsä (vast.) johtaminen
- osattava oma tehtävänsä niin, että pystyy aloittamaan omatoimisesti kertausharjoituksissa, sekä poikkeusoloissa oman joukkonsa kouluttamisen ja johtamisen.
- osattava omaan toimintaympäristöönsä liittyvä aselajien välinen yhteistoiminta
- tunnettava asevelvollisuusajan kattavan koulutusperiaatteen ja kertausharjoitusten merkitys sotilaallisessa maanpuolustuksessa

2.1 RSRAKHPTRI:N ALIUPSEEREIDEN MIESKOHTAISET OSAAMISVAATIMUKSET

Teleryhmänjohtajan on:

HALLITTAVA

- teleryhmän johtaminen
- puhelinjohdon rakentaminen
- kenttävalokaapelin rakentaminen
- teleryhmän kaluston huolto
- ryhmän tehtävät lähipuolustuksessa
- parikaapelimodeemin käyttö
- teleryhmän kouluttaminen

OSATTAVA

- patterin komentopaikan tiedustelun ja valmistamisen liittyvät tehtävät
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- DAF kuorma-auton ja maastokootterin käyttö
- raketinheitinpatterin komentopaikkojen yleisjärjestelyt

Sääaliupseeri 1:n on:

HALLITTAVA:

- sääryhmän toiminnan periaatteet
- sääryhmän johtaja tehtävät
- uuden toiminta-alueen tiedustelu- ja valmistelu-osaston johtaminen ja toiminta

OSATTAVA:

- osattava laatia ballistisen sääsanoman laatimiseen tarvittavat aputaulukot
- osattava laatia synoptisen sääsähkeen laatimiseen tarvittavat aputaulukot
- sääaliupseeri 2:n tehtävät

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Sääaliupseeri 2:n on:

HALLITTAVA:

- hallittava oman säävuoronsa johtaminen
- hallittava mittauslaitteiden käsittely ja käsittelyn valvonta
- hallittava vedyn valmistaminen vedynkehittimellä
- hallittava pilot-havainnon tekeminen ja tekemisen valvonta
- hallittava sääsanomien ja -sähkeiden laatiminen
- hallittava sääsanomien ja -sähkeiden viestittäminen

OSATTAVA:

- sääryhmän toiminnan periaatteet
- sääaliupseeri 2:n tehtävät
- osattava taltioida sääpalvelutuotteet
- hallittava sääsanomien rakenne ja sisäistettävä niiden
- oikeellisuuden valvonta
- osattava pitää vahvuuskirjaa

TUNNETTAVA

- sääpalvelutuotteiden jakelun periaatteet

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän tulitoiminta-aliupseeri 1:n on:

HALLITTAVA

- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon pano
- ampumatoimintaan liittyvä viestiliikenne
- patterin tulitoiminnan valmistelut ja tulitoiminta
- patterin käytössä olevien ampumatarvikkeiden ominaisuudet
- patterin tulitoimintakontin kalusto ja kaluston huoltaminen

OSATTAVA

- patterin tulitoimintakontin johtamis- viestilaitteiden käyttö
- patterin tulitoimintakontin maastouttaminen
- METCM sääsanoman tulkitseminen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- patterin ampumatarvikehuollon järjestelyt ja kulku
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän tulitoiminta-aliupseeri 2:n on:

HALLITTAVA

- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon pano
- ampumatoimintaan liittyvä viestiliikenne
- patterin tulitoiminnan valmistelut ja tulitoiminta
- patterin käytössä olevien ampumatarvikkeiden ominaisuudet
- patterin tulitoimintakontin maastouttaminen

OSATTAVA

- patterin tulitoimintakontin johtamis- viestilaitteiden käyttö
- patterin tulitoimintakontin kalusto ja kaluston huoltaminen
- METCM sääsanoman tulkitseminen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- patterin ampumatarvikehuollon järjestelyt ja kulku
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän esikuntaväepelin on:

HALLITTAVA

- patterin komentopaikan asiapapereiden käsittely ja laatimien
- patterin komentopaikan lähipuolustusjärjestelyt
- patterin komentopaikan maastouttaminen
- patterin komentopaikan vartiointi
- patterin komentopaikan yleismateriaalin huolto

OSATTAVA

- kouluttaa alaisilleen kaluston käsittely ja huolto
- patterin komentopaikan siirtymiset
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- kenttäpostin kulku
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän viestimestarin on:

HALLITTAVA

- patterin komentopaikan viestiyhteyksien muodostaminen
- patterin komentopaikan viestilaitteiden alustaminen ja käyttö
- patterin komentopaikan kaapeliyhteyksien vikapartiointi
- puhelinjohdon rakentaminen
- komentopaikan viestivälineiden ja -liikenteen kouluttaminen
- oma tehtävä lähipuolustuksessa
- viestipäivystyksen järjestäminen patterin komentopaikalla
- patterin komentopaikalla tarvittavien viesti- ja johtamisjärjestelmäperusteiden otteiden laadinta
- komentopaikan sähköistäminen

OSATTAVA

- viestiupseerin tehtävät
- patterin komentopaikan viesti- ja kenttä-sähkömateriaalin huolto
- patterin komentopaikan lähipuolustus
- patterin viestihuollon järjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- viestitilanneilmoituksen laadinta
- patterin komentopaikan yleisjärjestelyt
- PVITVJ:n toiminta

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän viestialiupseerin on:

HALLITTAVA

- patterin suunnittelukontin maastouttaminen
- patterin suunnittelukontinkontin toimintakuntoon saattaminen
- patterin komentopaikan antennien rakentaminen ja käyttö
- patterin komentopaikan sanomalaitteiden käyttö
- patterin komentopaikan radioauton käyttö
- radioauton liittäminen patterin komentopaikan lähiverkkoon
- viestimiesten kouluttaminen
- oma tehtävä lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- johtamiskontin käyttöhuolto
- radioauton kaluston käyttöhuolto
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- viestiupseerin tehtävät
- patterin viestijärjestelyt
- JOINT HF -verkon toiminta

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän tulitoiminta-aliupseeri 1:n on:

HALLITTAVA

- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon panon
- ampumatoimintaan liittyvä viestiliikenne
- jaoksen tulitoiminnan valmistelut ja tulitoiminta johtaminen
- patterin käytössä olevien ampumatarvikkeiden ominaisuudet
- jaoksen tulitoimintakontin kalusto ja kaluston huoltaminen

OSATTAVA

- jaoksen tulitoimintakontin johtamis- viestilaitteiden käyttö
- jaoksen tulitoimintakontin maastouttaminen

- METCM sääsanoman tulkitseminen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- jaoksen ampumatarvikehuollon järjestelyt ja kulku
- jaoksen komentopaikan yleisjärjestelyt

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän tulitoiminta-aliupseeri 2:n on:

HALLITTAVA

- ammunnanhallintajärjestelmän laitteiden toimintakuntoon panno
- ampumatoimintaan liittyvä viestiliikenne
- jaoksen tulitoiminnan valmistelut ja tulitoiminta
- patterin käytössä olevien ampumatarvikkeiden ominaisuudet
- jaoksen tulitoimintakontin maastouttaminen

OSATTAVA

- jaoksen tulitoimintakontin johtamis- viestilaitteiden käyttö
- jaoksen tulitoimintakontin kalusto ja kaluston huoltaminen
- METCM sääsanoman tulkitseminen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- jaoksen ampumatarvikehuollon järjestelyt ja kulku
- jaoksen komentopaikan yleisjärjestelyt

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän viestimestarin on:

HALLITTAVA

- puhelinjohdon rakentaminen
- ryhmän tehtävät lähipuolustuksessa
- jaoksen viestimiesten kouluttaminen
- jaoksen tulitoimintakontin toimintakuntoon saattaminen
- jaoksen viestilaitteiden alustus ja käyttö
- jaoksen komentopaikan antennien rakentaminen ja käyttö
- jaoksen komentopaikan sanomalaitteiden käyttö
- viestipäivystyksen järjestäminen patterin komentopaikalla

OSATTAVA

- jaoksen komentopaikan tiedustelun ja valmistamisen liittyvät tehtävät
- parikaapelin, valokaapelin ja kenttävalokaapelin rakentaminen
- viestiupseerin tehtävät
- johtamiskontin käyttöhuolto
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- patterin muiden viestiryhmänjohtajien tehtävät
- jaoksenviestitilanneilmoituksen laadinta

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän moottorialiupseerin on:

HALLITTAVA

- jaoksen poltto- ja voiteluainetäydennykset
- polttoaineen jakaminen
- ajoneuvokaluston käyttäjätason tarkastukset ja huollot
- ajoneuvojen maastouttaminen
- ajoneuvon opastamisessa käytettävät käsi- ja valomerkit
- ajoneuvon pelastaminen
- kuljettajien kouluttaminen

- oma toiminta lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- toimia ajoneuvon kuljettajana
- jaoksen ajoneuvokaluston 1. tason korjaus- ja huoltotoiminta
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- jaoksen kuljetusvälinehuoltoon liittyvä kirjanpito ja varaosatilaukset

TUNNETTAVA

- patterin kuljetusvälinemateriaalin varaosatäydennyksen järjestelyt

Raketinheitinjaoksen tuliasemaryhmän tuliasema-aliupseerin on:

HALLITTAVA

- jaoksen tuliasemien tiedustelu
- tuliasemaryhmän miesten kouluttaminen
- tuliasemaryhmän kaluston huoltaminen
- johtamisajoneuvon käyttö
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- käsisuuntakehän ja kaltevuusmittarin käyttö
- suuntien ja koordinaattien lukeminen kartalta

OSATTAVA

- paikantamisajoneuvon käyttö
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- salaamisen ja harhauttamisen periaatteet jaoksen tuliasema-alueelle

Raketinheitinjaoksen tuliasemaryhmän mittausaliupseerin on:

HALLITTAVA

- paikantamisajoneuvon käyttö
- oma tehtävä lähipuolustukseen liittyen
- satelliittipaikannuslaitteen käyttö
- suuntien ja koordinaattien lukeminen kartalta
- käsisuuntakehän ja kaltevuusmittarin käyttö

OSATTAVA

- johtamisajoneuvon käyttö
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- tuliasema-aliupseerin tehtävät

Raketinheitinjaoksen täydennysryhmän täydennysaliupseerin on:

HALLITTAVA

- ampumatarvikehuollon järjestelyt jaoksessa
- elintarvikehuollon järjestelyt jaoksessa
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- ammunnanhallinta- ja johtamisjärjestelmien käyttö
- täydennysryhmän kalusto ja sen huolto
- patterin ampumatarvikkeet ja niiden ominaisuudet
- täydennysryhmän miesten koulutus

OSATTAVA

- ase- ja ampumatarvikehuollon järjestelyt patterissa

- patterin elintarvikehuollon järjestelyt
- pioneeri- ja suojeluhuollon järjestelyt patterissa
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- jaoksen tulasemien tiedustelu

TUNNETTAVA

- patterin huollon järjestelyt

Raketinheittimen johtajan on:

HALLITTAVA

- tulitehtävien toteuttaminen raketinheittimellä
- raketinheittimen johtaminen tie- ja maastoajossa
- raketinheittimen käyttäjätason tarkastukset, huoltotoimenpiteet sekä pienet korjaukset
- raketinheittimen liikenneturvallisuutta, rakennetta, käyttöä, huoltoa ja kuormausta koskevat ohjeet ja määräykset
- suunnistaminen raketinheittimellä
- raketinheittimen maastouttaminen
- raketinheittimen ampumasektorin mittaaminen
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- raketinheittimen sisäpuhelujärjestelmän käyttö
- ammunnanhallintajärjestelmän käyttö
- raketinheittimen lataaminen
- raketinheittimen kalibrointiajo
- raketinheittimen pelastaminen
- raketinheittimen johtamisessa käytettävät komennot ja käsimerkit
- heittimen lähipuolustus ja vartiointi

OSATTAVA

- raketinheittimen ajaminen tie- ja maastoajossa
- ampumatoimintaan liittyvät varomääräykset
- jaoksen tulasematoiminta
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- jaoksen tulasemien tiedustelu ja valmistelu
- ase- ja ampumatarvikehuollon järjestelyt patterissa

Raketinheittimen ajaja-aliupseerin on:

HALLITTAVA

- raketinheittimen ajaminen tie- ja maastoajossa
- raketinheittimen liikenneturvallisuutta, rakennetta, käyttöä, huoltoa ja kuormausta koskevat ohjeet ja määräykset
- suunnistaminen raketinheittimellä
- raketinheittimen maastouttaminen
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- raketinheittimen sisäpuhelujärjestelmän käyttö
- raketinheittimen kalibrointiajo
- raketinheittimen käyttäjätason tarkastukset, huoltotoimenpiteet sekä pienet korjaukset
- raketinheittimen johtamisessa käytettävät komennot ja käsimerkit

OSATTAVA

- tulitehtävien toteuttaminen raketinheittimellä
- raketinheittimen ampumasektorin mittaaminen

- ammunnanhallintajärjestelmän käyttö
- raketinheittimen lataaminen
- raketinheittimen johtaminen
- jaoksen tuliasematoiminta
- heittimen lähipuolustus ja vartiointi
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- ampumatoimintaan liittyvät varomääräykset
- jaoksen tuliasemien tiedustelu ja valmistelu
- ase- ja ampumatarvikehuollon järjestelyt patterissa

Huoltojaoksen esikuntaväepelin on:

HALLITTAVA

- patterin asiakirja-arkiston ylläpito
- kenttäpostin kulun ja kirjanpidon järjestelyt
- patterin rahaliikenteen järjestelyt
- ATK- ja viestivälineiden käyttö
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö

OSATTAVA

- huoltojaoksen puolustuksen ja suojauksen toimenpiteet
- patterin perustamiseen liittyvät toimenpiteet
- huoltopalvelualan materiaalin kirjanpito, varastointi sekä täydennykset
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- huoltojaoksen johtajan ja täydennysupseerin tehtävät
- huoltokeskuksen tiedustelun ja valmistamisen tehtävät

Huoltojaoksen kunnossapitoryhmän panssariasentaja-aliupseerin on:

HALLITTAVA

- panssarimateriaalin käytön ja kunnossapidon järjestelyt patterissa

OSATTAVA

- panssari- ja kuljetusvälinehuoltoapaikan perustaminen sekä toiminta
- panssarivaunujen sekä ajoneuvojen kunnossapito
- panssarikorjauspartion toiminta
- panssariajoneuvojen evakuointi
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- panssarivaunumestarin tehtävät

Huoltojaoksen kunnossapitoryhmän moottorialiupseerin on:

HALLITTAVA

- kuljetusmateriaalin käytön ja kunnossapidon järjestelyt patterissa

OSATTAVA

- panssari- ja kuljetusvälinehuoltoapaikan perustaminen sekä toiminta
- panssarivaunujen sekä ajoneuvojen kunnossapito
- ajoneuvokorjauspartion toiminta
- ajoneuvojen evakuointi
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- panssarivaununumestarin tehtävät

Huoltojaoksen kunnossapitoryhmän aseseppäaliupseerin on:

HALLITTAVA

- asemateriaalin hallinnoinnin sekä kunnossapidon järjestelyt patterissa

OSATTAVA

- asehuolto paikan perustaminen sekä toiminta
- patterin kevyiden aseiden kunnossapito
- asekorjauspartion toiminta
- asemateriaalin evakuoinnin käytännöt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- asemestarin tehtävät

Huoltojaoksen muonitusryhmän huoltopalveluupseeri 1:n on:

HALLITTAVA

- taloushuollon järjestelyt raketinheitinpatterissa
- veden ja taistelumuonan tilaaminen
- vaatetushuolto
- elintarvikkeiden käsittely ja elintarvikehygieniä kenttäoloissa
- taloushuollon materiaalihallinto sekä asiakirjaliikenne
- ryhmän johtaminen huoltokeskuksen lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- johtaa muonituspaikan perustaminen
- johtaa ruuan valmistaminen ja jakaminen muonitusyksiköittäin
- elintarviketäydennysten toteuttaminen
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- taloushuollon kulku eri organisaatiotasoilla
- kenttähygienian toteuttaminen raketinheitinpatterissa

Huoltojaoksen muonitusryhmän huoltopalveluupseeri 2:n on:

HALLITTAVA

- huollon järjestelyt raketinheitinpatterissa
- elintarvikkeiden käsittely ja elintarvikehygieniä kenttäoloissa
- taloushuollon materiaalihallinto sekä asiakirjaliikenne
- oman ryhmän johtaminen huoltokeskuksen lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- johtaa talouspaikan perustaminen erillistehtävässä
- johtaa ruuan valmistaminen erillistehtävässä
- elintarvikemateriaalin määräysten mukainen kuljetus ja varastointi
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- taloushuollon kulku eri organisaatiotasoilla

Huoltojaoksen ensihoitoryhmän lääkintäaliupseeri 1:n on:

HALLITTAVA

- lääkintäalan asiakirjahallinnon sekä materiaalihallinnon toiminnot
- lääkintähuollon järjestelyt sekä haavoittuneiden, sairaiden ja kaatuneitten evakuointi raketinheitinpatterissa

OSATTAVA

- johtaa ensihoitopaikan perustaminen

- johtaa potilashuoltoa lääkärin ohjeiden mukaisesti
- lääkintämateriaalin täydennysten toteuttaminen
- ryhmän johtaminen lähipuolustuksessa
- patterin henkilöstön lääkintähuoltokoulutus
- kaatuneiden huolto
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- lääkintähuollon järjestelyt eri organisaatioitasoilla

Huoltojaoksen ensihoitoryhmän lääkintäaliupseeri 2:n on:

HALLITTAVA

- lääkintäalan asiakirjahallinnon sekä materiaalihallinnon toiminnot
- lääkintähuollon järjestelyt sekä haavoittuneiden, sairaiden ja kaatuneitten evakuointi raketinheitinpatterissa

OSATTAVA

- johtaa lääkintäpaikan perustaminen erillistehtävässä
- johtaa ensihoitopaikan perustaminen
- johtaa potilashuoltoa lääkärin ohjeiden mukaisesti
- lääkintämateriaalin täydennysten toteuttaminen
- ryhmän johtaminen lähipuolustuksessa
- patterin henkilöstön lääkintähuoltokoulutus
- kaatuneiden huolto
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- lääkintähuollon järjestelyt eri organisaatioitasoilla

Huoltojaoksen kuljetusryhmän moottorialiupseerin on:

HALLITTAVA

- työkoneiden ja kuljetusvälineiden käyttöperiaatteet raketinheitinpatterissa
- poltto- ja voiteluaineiden täydentäminen sekä jakelu raketinheitinpatterissa
- toimialansa asiakirja- sekä materiaalihallinto

OSATTAVA

- johtaa poltto- ja voiteluaineiden jakopaikan perustaminen ja toiminta
- johtaa työkoneiden siirrot ja kuljetukset
- patterin auraukset ja linnoittaminen annettujen vaatimusten mukaisesti
- ryhmän johtaminen lähipuolustuksessa
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- ajoneuvokaluston huolto

Huoltojaoksen täydennysryhmän täydennysaliupseerin on:

HALLITTAVA

- raketinheitinpatterin ampumatarviketäydennyksen periaatteet
- ampumatarvikekuljetuksiin liittyvät varomääräykset
- ampumatarvikekuljetusten järjestelyt ja johtaminen
- alansa materiaali- ja asiakirjahallinto
- materiaalin kuljetusmääräykset

OSATTAVA

- johtaa ampumatarvikekuljetuksia täydennysupseerin käskyjen mukaisesti
- johtaa patterin taisteluvälineiden jakopaikan perustaminen ja toiminta

- johtaa patterin pioneeri-, suojele-, tähystys- ja mittausmateriaalin täydennykset, varastoinnin sekä evakuoinnin täydennysupseerin käskyjen mukaisesti
- kouluttaa jakamansa materiaalin määräysten mukainen käsittely, kuljetus ja varastointi
- ylläpitää alansa materiaali- ja asiakirjahallintoa
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

TUNNETTAVA

- täydennysten järjestelyt eri organisaatiotasoilla

3. MIEHISTÖN JOUKKOKOULUTUSKAUSI

Joukkokoulutuskauden tavoitteet on määritetty Pääesikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIEHILLE YHTEISESTI KOULUTETTAVAT ASIAT ja Maavoimien esikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIESTEN MAAVOIMAKOULUTUS.

Joukkokoulutuskauden jälkeen on koulutettavien saavutettava ennen reserviin siirtymistään erikoiskoulutuskaudelle määritetyissä tavoitteissa seuraava tavoitetaksonomian mukainen taso koulutushaaroittain.

Koulutushaarakohtaisena oppimistavoitteena on, että koulutettavat:

- hallitsevat sijoituksensa mukaiset tehtävät taistelukentällä joukkonsa osana
- hallitsevat tehtävänsä mukaisten välineiden käsittelyn
- tuntevat omaan toimintaympäristöön liittyvän aselajien välisen yhteistoinnin
- tuntevat asevelvollisuusajan kattavan koulutusperiaatteen ja kertausharjoitusten merkityksen sotilaallisessa maanpuolustuksessa

3.1 RSRAKHPTRI:N MIEHISTÖN MIESKOHTAISET OSAAMISVAATIMUKSET

Teleryhmän viestimiesten on:

HALLITTAVA

- puhelinjohdon rakentaminen
- kenttävalokaapelin rakentaminen
- oma tehtävä lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- patterin komentopaikan tiedustelun ja valmistamisen liittyvät tehtävät
- ryhmän kaluston huoltaminen

TUNNETTAVA

- patterin komentopaikkojen yleisjärjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän viestiryhmä 1 viestimiesten on:

HALLITTAVA

- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- patterin komentopaikan viestikytkentöjen tekeminen
- patterin komentopaikan viestiyhteyksien rakentaminen

- oma tehtävänsä komentopaikan lähipuolustuksessa
- kenttä sähköverkon rakentaminen sekä sähkövoimakoneiden huoltaminen

OSATTAVA

- oma tehtävä patterin komentopaikan tiedustelussa ja valmistelussa
- voimakoneen käyttö ja siihen liittyvät käyttöhuollot

TUNNETTAVA

- patterin komentopaikan viesti- esikunta- ja suojausjärjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Komentojaoksen komentopaikkaryhmän viestiryhmä 2 viestimiesten on:

HALLITTAVA

- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- patterin komentopaikan viestikytkentöjen tekeminen
- patterin komentopaikan viestiyhteyksien rakentaminen
- patterin suunnittelukontin ja radioauton maastouttaminen
- oma tehtävä komentopaikan lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- oma tehtävä patterin komentopaikan tiedustelussa ja valmistelussa
- HF radion käyttö
- radioautoon sijoitettavien laitteiden käyttö
- etäkäytön rakentaminen

TUNNETTAVA

- patterin komentopaikan viesti- esikunta- ja suojausjärjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän viestimiesten on:

HALLITTAVA

- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- jaoksen komentopaikan viestikytkentöjen tekeminen
- jaoksen komentopaikan viestiyhteyksien rakentaminen
- jaoksen tulitoimintakontin maastouttaminen
- oma tehtävä komentopaikan lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- oma tehtävä jaoksen komentopaikan tiedustelussa ja valmistelussa

TUNNETTAVA

- jaoksen komentopaikan viesti- esikunta- ja suojausjärjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjaoksen komentopaikkaryhmän lääkintämiesten on:

HALLITTAVA

- ensiavun antaminen
- jaoksen kaatuneiden evakuointi
- kenttähygienian ylläpitämisen järjestelyt jaoksessa

OSATTAVA

- taistelukyvyyn ylläpitämiseen liittyvät toimenpiteet
- potilashuollon suoritteiden tekeminen lääkärin ja lääkintäaliupseerien ohjeiden mukaisesti

TUNNETTAVA

- raketinheitinpatterin lääkintähuollon järjestelyt

Raketinheitinjooksen tuliasemaryhmän tuliasemamiesten on:

HALLITTAVA

- oma tehtävä jaoksen komentopaikan
- lähipuolustuksessa ja panssaritorjunnassa
- ajoneuvon opastaminen

OSATTAVA

- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- jaoksen tuliasemien tiedustelu
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- ITKK:n käyttö

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjooksen tuliasemaryhmän mittausmiesten on:

HALLITTAVA

- paikantamisajoneuvon käyttö

OSATTAVA

- käsisuuntakehän ja kaltevuusmittarin käyttö
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- ajoneuvon opastaminen

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjooksen täydennysryhmän taisteluvälinemiesten on:

HALLITTAVA

- ampumatarvikekasettien käsittely
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- ajoneuvon opastaminen
- oma tehtävä jaoksen lähipuolustuksessa
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- ajoneuvosuunnistaminen kartan avulla

OSATTAVA

- jaoksen ampumatarvikkeiden täydentäminen
- jaoksen elintarviketäydennysten toteuttaminen

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjooksen täydennysryhmän kuljettajien on:

HALLITTAVA

- ajoneuvon oikea käyttö tiellä ja maastossa
- opastettuna ajo
- ilmasuojaan ajo
- toiminta ylläkössä ja ajoneuvorikon sattuessa
- ajoneuvon maastouttaminen
- ajoneuvon huolto ja käyttömääräykset
- ajoneuvon kuormaamiseen liittyvät järjestelyt ja määräykset
- ajoneuvon pelastaminen
- lähipuolustus oman ryhmän osana

OSATTAVA

- ampumatarvikekuljetuksiin liittyvät varomääräykset

- ampumatarvikekasettien käsittely
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- ajoneuvosuunnistaminen kartan avulla

TUNNETTAVA

- patterin kuljetusvälinehuollon järjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Raketinheitinjaksojen ampujien on:

HALLITTAVA

- ammunnanhallintajärjestelmän käyttö
- tulitehtävien toteuttaminen raketinheitimellä
- raketinheitimen sisäpuhelujärjestelmän käyttö
- suora-ammunta
- ampumatarvikkeiden käsittely
- viuhkan vastaanotto
- panssarihaupitsin ampuma- ja ajokuntoon laittaminen
- panssarihaupitsin ampumasektorin mittaaminen ja raivaus
- panssarihaupitsin viestivälineiden käsittely
 - panssarihaupitsin maastouttaminen

OSATTAVA

- digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- raketinheitimen maastouttaminen
- heittimen lähipuolustus ja vartiointi
- raketinheitimen lataaminen
- suunnistaminen raketinheitimellä

TUNNETTAVA

- ampumatoimintaan liittyvät varomääräykset
- raketinheitimen johtamisessa käytettävät komennot ja käsimerkit
- johtajan ja ajaja-aliupseerin tehtävät
- raketinheitimen käyttäjätason tarkastukset, huoltotoimenpiteet sekä pienet korjaukset
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Panssariasentajien on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien panssarimateriaalin kunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- panssari- ja alustahuoltoajoneuvon käyttö
- evakuointipanssarivaunun käyttö

TUNNETTAVA

- panssariasentaja-aliupseerin tehtävät
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Moottoriasentajan on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien ajoneuvomateriaalin kunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- panssari- ja alustahuoltoajoneuvon käyttö

TUNNETTAVA

- moottorialiupseerin tehtävät
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Autosähköasentajan on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien panssarivaunujen sekä ajoneuvomateriaalin sähkötekniisten kunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- panssari- ja alustahuoltoajoneuvon käyttö

TUNNETTAVA

- yleiset sähköturvallisuusmääräykset sekä näiden käytäntöön soveltaminen ajoneuvomateriaalin osalta
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Hinausajoneuvon kuljettajan on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien ajoneuvomateriaalin kunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- hinausajoneuvon käyttö

TUNNETTAVA

- ajoneuvojen evakuoinnin järjestelyt yleisesti
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Asesähköasentajan on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien asemateriaalin sähkötekniisten kunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- asehuoltoajoneuvon käyttö

TUNNETTAVA

- yleiset sähköturvallisuusmääräykset sekä näiden käytäntöön soveltaminen asemateriaalin osalta
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Hydrauliikkamekaanikon on:

HALLITTAVA

- patteritasolla suoritettavien alle 3 tuntia kestävien hydrauliikkakunnossapitotöiden suoritteet

OSATTAVA

- huoltoajoneuvon käyttö

TUNNETTAVA

- yleiset hydrauliikka-alan turvallisuusmääräykset sekä näiden käytäntöön soveltaminen korjattavan materiaalin osalta
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Keittäjien on:

HALLITTAVA

- muonituspaikan perustaminen

- ajoneuvosuunnistaminen kartan avulla
- ruuan valmistus
- elintarvikkeiden tilaus, käsittely, varastointi ja jako
- vaatetusmateriaalin vaihtaminen
- kenttähygieniä ja omavalvonta
- oma tehtävä lähipuolustukseen liittyen

TUNNETTAVA

- raketinheitinpatterin huoltokeskuksen ryhmitys
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Lääkintämiesten on:

HALLITTAVA

- ensihoitopaikan perustaminen
- potilashuollon suoritteiden tekeminen lääkärin ja lääkintäaliupseerien ohjeiden mukaisesti
- oma toiminta ryhmänsä lähipuolustuksessa

OSATTAVA

- raketinheitinpatterin huoltokeskuksen ryhmitys

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Polttoainemiesten on:

HALLITTAVA

- polttoaineen jakopaikan perustaminen ja toiminta
- poltto- ja voiteluainekirjanpidon ylläpito
- vaarallisten aineiden kuljettaminen
- lähipuolustus ryhmänsä osana

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Lavettiajoneuvojen kuljettajien on:

HALLITTAVA

- lavettikuljetusten periaate raketinheitinpatterissa
- työkoneiden ja panssarivaunujen kuormaaminen sekä kuljettaminen
- toiminta ajoneuvojen pelastamisessa
- lähipuolustus oman ryhmän osana

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Työkoneiden kuljettajien on:

HALLITTAVA

- työkoneiden käyttöperiaate raketinheitinpatterissa
- linnoittamisen perusteet raketinheitinpatterissa
- työkoneiden käyttö- ja kunnossapitohuolto
- työkoneiden käyttöä ohjaavat ohjeet ja määräykset
- työkoneen pelastaminen ja evakuointi
- lähipuolustus oman ryhmän osana

TUNNETTAVA

- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Huoltojaoksen täydennysryhmän kuljettajien on:**HALLITTAVA**

- ajoneuvon oikea käyttö tiellä ja maastossa
- opastettuna ajo
- ilmasuojaan ajo
- toiminta ylläkössä ja ajoneuvorikon sattuessa
- ajoneuvon maastouttaminen
- ajoneuvon huolto ja käyttömääräykset
- ajoneuvon kuormaamiseen liittyvät järjestelyt ja määräykset
- ajoneuvon pelastaminen
- lähipuolustus oman ryhmän osana
- ampumatarvikekasettien käsittely
- digitaalisten kenttäradioiden käyttö

OSATTAVA

- ampumatarvikekuljetuksiin liittyvät varomääräykset
- satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- ajoneuvosuunnistaminen kartan avulla

TUNNETTAVA

- patterin kuljetusvälinehuollon järjestelyt
- patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet

Liite 2: RSRAKHPTRI AUK1**RSRAKH ALIUPSEERIKURSSIN 1. JAKSON KOULUTUSSUUNNITELMA**

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
RSRAKH ALIUPSEERIKURSSI		Koulutussuunnitelma
Laatimispvm .1.2010	Koulutuskausi ja -aika AUK I	Koulutukseen varattu tuntia 315,5 h
<p>Aliupseerikurssin 1. jakso</p> <p>Aliupseerikurssin ensimmäisen jakson tavoitteena on, että oppilaat tuntevat sotilasjohtamisen ja kouluttamisen perusteet, osaavat yleiset ryhmänjohtajan perustiedot ja taidot sekä osaavat käsitellä oman joukkonsa ryhmän kalustoa ja toimia ryhmän taistelijan tehtävissä.</p> <p>Aliupseerikurssin 1. jakson aselajikohtaiset tavoitteet</p> <p>Aliupseerikurssin koulutustavoitteet jaetaan kaikille koulutettaville yhteisiin ja koulutushaaran erityispiirteistä johdettaviin tavoitteisiin.</p> <p>Kaikkien johtajiksi koulutettavien tulee Aliupseerikoulun 1. jakson jälkeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuntea koulutushaaransa mukaisen jaoksen (vast) kokoonpano - tuntea tehtävänsä liittyvät käsitteet ja määritelmät - tuntea koulutushaaransa mukaisen yksikkönsä kokoonpanon ryhmän tarkkuudella - tuntea joukkoyksikkönsä perusyksikön tarkkuudella - osattava jaoksen ja ryhmän kaluston käyttö ja huolto - osattava käyttää ja huoltaa seuraavia viestivälineitä: <ul style="list-style-type: none"> - kenttäradio - sanomalaite - kenttäpuhelin <p>Aliupseerikurssin I jakson yleisenä tavoitteena ja suoritusvaatimuksena on, että koulutettava</p> <p>Ase- ja ampumakoulutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osattava ilmatorjuntakonekiväärin käsittely - osattava hyvä ampumataito (ampumataitotestin hyväksytty suorittaminen) - hallittava rynnäkkökiväärin, kevyen kertasingon, käsikranaatin ja telamiinan käsittely <p>Taistelu- ja marssikoulutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnettava informaationsodankäynnin perusteet - osattava partion ja ryhmän suorituskyvyn sekä taistelukelpoisuuden ylläpitämiseen liittyvät perustiedot ja taidot sekä ryhmän toiminta marssilla <p>Fyysinen koulutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osattava toimia liikuntakoulutuksen ohjaajana ja apukouluttajana - osattava toteuttaa monipuolista liikuntakoulutusta - tunnettava fyysisen kokonaisrasituksen säätelyn merkityksen joukkonsa koulutuksessa - osattava fyysiseen koulutukseen liittyvien riskien ennaltaehkäisy ja turvamääräykset - osattava kunto- ja terveysliikunnan yleiset periaatteet sekä merkitys reservissä - osattava kartan ja kompassin käytön taistelukentällä 		

Yleinen sotilaskoulutus:

- osattava sotilaan käyttäytyminen ja toiminta sotilasyhteisössä
- osattava sotilaan oikeudet ja velvollisuudet sekä sotilasoikeudenhoidon perusteet
- hallittava sulkeisjärjestykset tärkeimmät suoritukset jalan ja tunnettava sulkeisjärjestyksen merkitys kehonhallinnan kehittämisessä
- tunnettava johtajakoulutusohjelman tavoitteet ja syväjohtamisen perusteet
- tunnettava sotilaan toimintakyvyn kehittämisen perusteet
- tunnettava oppimisen, opettamisen ja kouluttamisen perusteet
- osattava laatia koulutuskortti ja toteuttaa yksinkertainen koulutustapahtuma

Kansalaiskasvatus:

- osattava antaa ensiapua ja hallittava henkeäpelastavan ensiavun antaminen välittömän hengenvaaran torjumiseksi sekä potilaan saattamiseksi asianmukaiseen hoitoon
- osattava kenttähygieniaan kuuluvat käytännön ryhmäkohtaiset toimenpiteet ja tunnettava niiden merkitys joukon suorituskyvylle

Koulutushaarakoulutus:

- hallittava ampumatarvikkeiden käsittely ja varomääräykset
- hallittava jaoksen tuliasemien tiedustelun
- hallittava DAGR satelliittipaikantamislaitteen, käsisuuntakehän, kaltevuusmittarin ja kartan käyttö
- hallittava eri kohteiden maastouttaminen ja naamioiminen
- hallittava digitaalisten kenttäradioiden ja niiden antennien käyttö
- hallittava kenttäpuhelimien käyttö
- hallittava parikaapeliyhteyden rakentaminen
- osattava RSRAKHPTRI:n tuliasema-alue, ryhmitys ja lähipuolustus
- osattava RSRAKHPTRI:n kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- osattava 298RAKH06 tekniset tiedot ja ominaisuudet
- osattava paikantamisajoneuvon ja siihen liittyvien laitteiden käyttö tuliasemien tiedustelussa
- osattava RSRAKHPTRI:n viestijärjestelyt
- osattava RSRAKHPTRI:n komentopaikkojen ryhmitys ja kalusto
- osattava ATAC:n ja AHJO:n käyttö
- osattava RSRAKH taktiset ampumatarvikkeet

AIHERYHMÄ	TUNNIT	OT	HARJ	HUOM
1. TAISTELU- JA MARSSIKOULUTUS	5	2	3	
1.1. Taistelukoulutus -informaatiosodankäynnin perusteet	1 (1)	1 (1)		
1.2. Marssikoulutus -ryhmän taistelukelpoisuuden ylläpitäminen marsseilla -jalkamarssi	4 (1) (3)	1 (1)	3 (3)	
2. LIIKUNTAKOULUTUS	42	4	38	
2.1. Teoriakoulutus -liikuntakoulutuksen tavoitteet ja toteuttaminen aliupseerikurssilla -kunto- ja terveystoiminnan yleiset periaatteet ja riskien ennaltaehkäisy	2 (1) (1)	2 (1) (1)		
2.2. Lihaskuntokoulutus - esteratakoulutus - kuntosaliharjoittelu 1 - kuntopiiriharjoittelu 1	8 (4) (2) (2)	1 (1)	6 (3) (2) (2)	
2.3 Lihashuolto	4		4	Sisältyy liikunta- ja marssiharjoitteisiin
2.4 Hiihto-/juoksukoulutus -hiihto-/juoksukilpailut	2 (2)		2 (2)	
2.5 Suunnistuskoulutus -kartanluku ja suunnanotto -suunnistusharjoitus 1 -suunnistuskilpailu	6 (1) (2) (3)	1 (1)	5 (2) (3)	
2.6 Uinti- ja hengenpelastuskoulutus -uintitekniikat	4 (4)		4 (4)	
2.7 Joukkue- ja mailapelit - sähly - lentopallo - koripallo - jalkapallo	8 (2) (2) (2) (2)		8 (2) (2) (2) (2)	
2.8 TYKPR liikuntapäivä	8		8	
3. ASE- JA AMPUMAKOULUTUS -ITKK käsittely -RK ammunta nro 7 -RK ammunta nro 8	10 (2) (4) (4)		10 (2) (4) (4)	

4. YLEINEN SOTILASKOULUTUS	62	25	37
4.1 Sulkeisjärjestys	6		6
-kertaus ja suoritusten yhtenäistäminen	(2)		(2)
-komentoharjoittelu 1	(2)		(2)
-komentoharjoittelu 2	(2)		(2)
4.2 Yleiset palvelusasiat	21	3	18
-päällikön oppitunti	(1)	(1)	
-vääpelin oppitunti	(1)	(1)	
-varustarkastus 1	(1)		(1)
-varustarkastus 2	(1)		(1)
-varustarkastus 3	(1)		(1)
-varustarkastus 4	(1)		(1)
-pyykinvaihto	(7)		(7)
-TKS ja lomatarvikkeet	(7)		(7)
-ympäristönsuojelu harjoituksissa	(1)	(1)	
4.3 Johtamis- ja kouluttamistaito	30	19	11
-kurssille valmistautuminen	(1)		(1)
-perusteet	(2)	(2)	
-toimintakyky ja oppiminen	(3)	(3)	
-kouluttamisen perusteet	(5)	(3)	(2)
-syväjohtaminen	(12)	(10)	(2)
-johtajatehtävärata	(5)		(5)
-simputuksen ja kiusaamisen ehkäisy	(1)	(1)	
-palautekeskustelu	(1)		(1)
4.4 Oikeudenhoito	3	3	
-sotilaan oikeudet ja velvollisuudet	(1)	(1)	
-sotilasoikeudenhoidon perusteet	(2)	(2)	
4.5 Valmiuskoulutus	2		2
-päivystäjän toiminta	(1)		(1)
-paloturvallisuus, pelastautumisharjoitus	(2)		(2)
5. KANSALAISKASVATUS	8	6	2
5.1. Yleinen lääkintäkoulutus	3	1	2
-kennähygieniä ja käytännön ryhmäkoh- taiset toimenpiteet	1	(1)	
-henkeäpelastavan ensiavun antaminen	(2)		(2)
5.2 Kirkollinen opetus	2	2	
-elämän vaiheet ja haasteet	(2)	(2)	
5.3 Terveys- ja tapakasvatus	1	1	
-huumeiden käytön tunnistaminen ja val- vonta	(1)	(1)	

5.4 Turvallisuuskasvatus	2	2		
-liikenneturvallisuus	(2)	(2)		
6. RÄSTI- JA KERTAUSKOULUTUS	8			
-rästilauntai	(8)			
7. KOULUTUSHAARAKOULUTUS	180	47	133	
7.1 Taktiikan perusteet	8	8		
-KT-joukkojen kokoonpano, KT-joukkojen tehtävät taisteluasemat ja kalusto	(2)	(2)		
-RSRAKHPTRI:n kokoonpano ja kalusto	(2)	(2)		
-RSRAKHPTRI:n käyttöperiaatteet	(2)	(2)		
-tulikomennon rakenne ja -lyhenteet	(1)	(1)		
-koulutyö	(1)	(1)		
7.2 Raketinheitinkoulutus	32	9	23	
-298 RSRAKH 06 tekniset tiedot ja ominaisuudet	(1)	(1)		
-aseosan ja alustan esittely	(3)	(1)	(2)	
-paikantamislaite ja ammunnanhallintajärjestelmä	(2)	(1)	(1)	
-kenttätykistön ampumatarvikkeet, ammuksen lentorata ja ampumamenetelmät	(1)	(1)		
-RSRAKH ampumatarvikkeet ja varomääräykset ampumatarvikkeita käsiteltäessä	(4)	(2)	(2)	
-FCP simulaattoriharjoitus 1	(4)	(1)	(3)	
-FCP simulaattoriharjoitus 2	(4)	(1)	(3)	
-FCP simulaattoriharjoitus 3	(4)	(1)	(3)	
-raketinheitin huoltaminen	(8)		(8)	
-koulutyö	(1)		(1)	
7.3 Tuliaseamakoulutus				
-RSRAKHPTRI:n tuliaseama-alue, ryhmitys ja lähipuolustus	34	11	23	
-jaoksen tuliaseama-alue	(1)	(1)		
-tuliaseamien tiedustelu, tiedusteluosaston kokoonpano, kalusto ja tehtävät	(2)	(2)		
-DAGR satelliittipaikantamislaite	(1)	(1)		
-paikantamisajoneuvo	(4)	(2)	(2)	
-taktiset kartat 1:25 000 ja 1:50 000,	(2)	(1)	(1)	
koordinaattien ja suuntien lukeminen kartalta	(2)	(1)	(1)	
-käsisuuntakehä ja kaltevuusmittarin käyttö, käsisuuntakehän ominaiskorjauksen määrittäminen	(3)	(1)	(2)	
-tuliaseamien tiedusteluharjoitus 1				
				TST HARJ AMP HARJ

-tuliasemien tiedusteluharjoitus 2	(4)	(1)	(3)	TST HARJ
-tuliasemien tiedusteluharjoitus 3	(4)		(4)	AMP HARJ
-kalustaminen	(4)		(4)	Harjoituksia edeltävinä päi-
-koulutyö	(6)		(6)	vinä
	(1)	(1)		
7.4 Viestikoulutus				
-RSRAKHPTRI:n viestijärjestelyt	30	9	21	
-digitaaliset kenttäradiot	(2)	(2)		
-radioliikennetaulukko	(4)	(1)	(3)	
-antennit ja niiden rakentaminen	(1)	(1)		
-kenttäpuhelimet	(4)	(1)	(3)	
-parikaapelin rakentaminen	(2)	(1)	(1)	
-viestiharjoitus 1	(4)	(1)	(3)	
-viestiharjoitus 2	(4)	(1)	(3)	TST HARJ
-viestiharjoitus 3	(4)		(4)	AMP HARJ
-koulutyö	(4)		(4)	
	(1)	(1)		
7.5 Komentopaikkakoulutus				
-komentopaikan ryhmitys, kalusto ja lä-	34	8	26	
hipulustus	(1)	(1)		
-ATAC				
-AHJO	(4)	(1)	(3)	
-maastouttaminen	(4)	(1)	(3)	
-lähipuolustus	(4)	(1)	(3)	
-vartiointi ja kulunvalvonta	(4)	(1)	(3)	
-komentopaikkaharjoitus 1	(4)	(1)	(3)	
-komentopaikkaharjoitus 2	(4)	(1)	(3)	TST HARJ
-komentopaikkaharjoitus 3	(4)		(4)	AMP HARJ
-koulutyö	(4)		(4)	
	(1)	(1)		
7.6. Taistelu- ja ampumaharjoitukset				
-varomääräykset	42	2	40	
-RSRAKH taisteluharjoitus				
-RSRAKH taistelu- ja ampumaharjoitus	(2)	(2)		3 vrk taisteluharjoitus
	(20)		(20)	3 vrk ampumaharjoitus
	(20)		(20)	

Liite 3: RSRAKHPTRI AUK2

RSRAKH ALIUPSEERIKURSSIN 2. JAKSON KOULUTUSSUUNNITELMA

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
RSRAKH ALIUPSEERIKURSSI		Koulutussuunnitelma
Laatimispvm .1.2010	Koulutuskausi ja -aika AUK II	Koulutukseen varattu tuntia 375 h
<p>Aliupseerikurssin 2. jakso</p> <p>Aliupseerikurssin toisen jakson tavoitteena on, että koulutettavat osaavat koulutushaaransa mukaisen toiminnan tehtävässään, ryhmän suuruisen osaston johtamisen taistelussa tai erikoistehtävässä sekä osaavat kouluttaa johtamaansa joukkoa.</p> <p>Aliupseerikurssin 2. jakson aselajikohtaiset tavoitteet</p> <p>Kaikkien johtajiksi koulutettavien tulee Aliupseerikoulun 2. jakson jälkeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osattava joukkoyksikkönsä perusyksikön tarkkuudella - osattava koulutushaaransa mukaisen yksikkönsä kokoonpano ryhmän tarkkuudella - osattava tehtävänsä liittyvät käsitteet ja määritelmät - tunnettava tykistöjärjestelmän toiminnan periaatteet - hallittava ryhmän kokoonpano ja kalusto - osattava johtaa koulutushaaransa mukaista ryhmää - hallittava seuraavien viestivälineiden käyttö ja huolto <ul style="list-style-type: none"> - kenttäradio - sanomalaite - kenttäpuhelin <p>Ase- ja ampumakoulutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallittava hyvän ampumataito (ampumataitotestin hyväksyty suorittaminen) - hallittava rynnäkkökiväärin, kevyen kertasingon, käsikranaatin ja telamiinan käsittely - osattava ilmatorjuntakonekiväärin käsittely - osattava omaa toimintaansa koskevat turvallisuusmääräykset <p>Taistelu- ja marssikoulutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallittava ryhmän tuliaseman valinta - osattava oman koulutushaaran mukainen ryhmän taistelun johtaminen - osattava lähitaistelun perusteet - osattava kohteen suojaaminen - osattava voimankäytön säännökset - osattava maaston tarjoaman suojan käyttö taistelussa - osattava toiminta miinoitteiden ja räjähtämättömien ampumatarvikkeiden vaikutuspiirissä - osattava toimia kertasingonpartion johtajana - osattava kevyen viuhkapanoksen käyttö - osattava varamiinoitteen rakentaminen - osattava taistelijaparin poteron linnoittaminen - osattava ryhmän majoittuminen taistelukentän olosuhteissa - osattava ilmavalvontaselosteen seuraaminen - osattava aseiden ja henkilökohtaisen varustuksen huoltaminen - osattava RSRAKHPTRI:n lääkintähuollon järjestelyt 		

- osattava ensiavun antaminen sekä haavoittuneen evakuointi taistelussa
- osattava kouluttaa ryhmän suorituskyvyn sekä taistelukelpoisuuden ylläpitämiseen liittyvät perustiedot- ja taidot sekä miesten toiminnan marsseilla
- osattava ryhmän marssirasituksen tasaaminen
- osattava johtaa ryhmäänsä marssilla siten, että se pystyy jatkamaan tehtäväänsä menestyksellisesti vaativankin siirtymisen jälkeen
- selviytyttävä vähintään päivätaipaleen mittaisesta jalka- tai hiihtomarssista erilaisissa olosuhteissa kenttävarustuksessa
- tunnettava taistelun perusteet rakennetulla alueella

Fyysinen koulutus:

- osattava joukkonsa taistelukunnan ylläpidon perusteet
- osattava toteuttaa monipuolista liikuntakoulutusta
- osattava fyysiseen koulutukseen liittyvien riskien ennaltaehkäisy ja turvamääräykset
- osattava kunto- ja terveystoiminnan yleiset periaatteet sekä merkitys reservissä
- osattava kartan ja kompassin käyttö taistelukentällä
- tunnettava fyysisen kokonaisrasituksen säätelyn merkitys joukkonsa koulutuksessa
- kyettävä täyttämään taistelutehtävänsä vähintään viikon ajan jatkuvassa taistelukokemuksessa

Yleinen sotilaskoulutus:

- osattava arvioida saamansa tehtävän palvelusturvallisuusriskejä ja osattava huomioida ne joukon toiminnassa
- osattava syväjohtamisen mallin sisältö
- osattava tehdä havaintoja syväjohtamisen mallin mukaisesta käyttäytymisestä
- osattava tulkita syväjohtamisen profiilia ja ymmärtää palautteen merkityksen johtajana kehitymisessä
- osattava liikuntaharjoituksen toteutuksen perusteet
- osattava suunnitella ja johtaa sekä toteuttaa koulutustapahtuma ja laatia harjoitussuunnitelma
- osattava hyödyntää palautetta ja antaa sitä oikein
- osattava johtaa ryhmän huoltotoimenpiteet
- osattava kouluttaa ja valvoa ryhmän ympäristönsuojeluun liittyvät toimenpiteet harjoituksissa
- tunnettava nykyaikaisen taistelukentän ilmiöt ja taistelunjohtamisen erityispiirteet
- tunnettava joukon kouluttamisen ja opettamisen perusteet
- harjaannuttava johtajana ja kouluttajana käytännön harjoitteiden kautta
- ymmärrettävä vastuunsa joukon turvallisuudesta

Kansalaiskasvatus:

- osattava sodan oikeussäännöt tehtäväänsä liittyen
- tunnettava toimintakyvyn merkitys omassa sodanajan tehtävässä
- tunnettava yhteisöllinen ja yksilöllinen vastuunsa
- tunnettava poikkeusolojen kirkollisen työn perusteet ja kaatuneiden huolto
- tunnettava turvallisuuspolitiikkamme perusteet ja tunnettava sotilaallisen maanpuolustuksen merkitys isänmaalle

Aselajikoulutus:

- hallittava ampumatarvikkeiden käsittely ja varomääräykset
- hallittava jaoksen tuliasemien tiedustelun
- hallittava DAGR satelliittipaikantamislaitteen, käsisuuntakehän, kaltevuusmittarin ja kartan käyttö
- hallittava eri kohteiden maastouttaminen ja naamioiminen
- hallittava digitaalisten kenttäradioiden ja niiden antennien käyttö
- hallittava kenttäpuhelimien käyttö

- hallittava parikaapeliyhteyden rakentaminen
- osattava RSRAKHPTRI:n tuliasema-alue, ryhmitys ja lähipuolustus
- osattava RSRAKHPTRI:n kokoonpano ja käyttöperiaatteet
- osattava 298RAKH06 tekniset tiedot ja ominaisuudet
- osattava paikantamisajoneuvon ja siihen liittyvien laitteiden käyttö tuliasemien tiedustelussa
- osattava RSRAKHPTRI:n viestijärjestelyt
- osattava RSRAKHPTRI:n komentopaikkojen ryhmitys ja kalusto
- osattava ATAC:n ja AHJO:n käyttö
- osattava RSRAKH taktiset ampumatarvikkeet

RSRAKH ajaja ja johtajakurssin jälkeen koulutettavien on:

- hallittava raketinheittimen liikenneturvallisuutta, rakennetta, käyttöä, huoltoa ja kuormausta koskevat ohjeet ja määräykset
- hallittava raketinheittimen sisäpuhelu järjestelmän käyttö
- hallittava raketinheittimen johtamisessa käytettävät komennot ja käsimerkit
- osattava raketinheittimen ajaminen ja johtaminen tie- ja maastoajossa
- osattava raketinheittimen käyttäjätason tarkastukset, huoltotoimenpiteet sekä pienet korjaukset
- osattava suunnistaminen raketinheittimellä
- osattava raketinheittimen pelastaminen
- osattava raketinheittimen maastouttaminen
- osattava digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- tunnettava raketinheittimen lataaminen
- tunnettava raketinheittimen kalibrointiajon suorittaminen

AIHERYHMÄ	TUN- NIT	OT	HARJ	HUOM
-----------	-------------	----	------	------

1. TAISTELU- JA MARSSIKOULUTUS	38	5	33	
1.1 Taistelukoulutus	20	4	16	
-lähitaistelukoulutus	(3)		(3)	
-taistelu rakennetulla alueella	(8)	(2)	(6)	
-kohteen suojaaminen	(4)	(1)	(3)	
-voimankäytön säännökset	(1)	(1)		
-varamiinoitteen rakentaminen	(4)*		(4)*	*toteutetaan tst-harjoituksessa
1.2 Marssikoulutus	18	1	17	
-ryhmän taistelukelpoisuuden ylläpitäminen marsseilla	(1)	(1)		
-pikamarssi	(3)		(3)	
-jalka / hiihtomarssi	(8)		(8)	
-toiminta sirottemiinoitteessa	(2)*		(2)*	*toteutetaan tst-harjoituksessa
-toiminta ylläkössä	(2)*		(2)*	
1.3 Koulutyö	1	1		
2. LIIKUNTAKOULUTUS	45	2	43	
2.1. Teoriakoulutus	2	2		
-liikuntakoulutuksen tavoitteet ja toteuttaminen aliupseerikurssin II jaksolla	(1)	(1)		
-joukon taistelukunnan ylläpidon perusteet	(1)	(1)		
2.2. Lihaskuntokoulutus	8		8	
-kuntosaliharjoittelu 2	(2)		(2)	
-kuntosaliharjoittelu 3	(2)		(2)	
-kuntopiiriharjoittelu 2	(2)		(2)	
-kuntopiiriharjoittelu 3	(2)		(2)	
2.3 Lihashuolto	4		4	Sisältyy liikunta- ja marssiharjoitteisiin
2.4 Sauvakävely ja juoksu	4		4	
-sauvakävely	(2)		(2)	
-juoksukilpailu	(2)		(2)	
2.5 Suunnistuskoulutus	7		7	
-kartanluku ja suunnanotto	(1)		(1)	
-suunnistusharjoitus 2	(3)		(3)	
-suunnistusharjoitus 3	(3)		(3)	
2.6 Uinti- ja hengenpelastuskoulutus	4		4	
-uintikilpailu	(4)		(4)	
2.7 Joukkue- ja mailapelit	8		8	
- sähly	(2)		(2)	
- lentopallo	(2)		(2)	
- koripallo	(2)		(2)	

- jalkapallo	(2)		(2)	
2.8 Itsepuolustus- ja kamppailukoulu- tus	8		8	
-kamppailukoulutus 1	(2)		(2)	
-kamppailukoulutus 2	(2)		(2)	
-kamppailukoulutus 3	(2)		(2)	
-kamppailukoulutus 4	(2)		(2)	
3. ASE- JA AMPUMAKOULUTUS	28		28	
-taisteluammunnat	(16)		(16)	2 vrk harjoitus
-ITKK käsittely	(4)*		(4)*	*toteutetaan tst- harjoituksessa
-KVSKO, Telamiina, Käsikranaatti kä- sittelyharjoitus	(4)**		(4)**	** toteutetaan oppilashar- joituksina
-ampumataitotesti	(4)		(4)	
4. YLEINEN SOTILASKOULUTUS	152	24	128	
4.1 Sulkeisjärjestys	6		6	
-komentoharjoittelu 3	(2)		(2)	
-komentoharjoittelu 4	(2)		(2)	
-komentoharjoittelu 5	(2)		(2)	
4.2 Yleiset palvelusasiat	14	2	12	
-päällikön oppitunti	(1)	(1)		
-vääpelin oppitunti	(1)	(1)		
-varustarkastus 5	(1)		(1)	
-varustarkastus 6	(1)		(1)	
-varustarkastus 7	(1)		(1)	
-varustarkastus 8	(1)		(1)	
-varustarkastus 9	(1)		(1)	
-pyykinvaihto	(7)		(7)	
4.3 Johtamis- ja kouluttamistaito	132	22	110	
-Johtamistaidon peruskurssi	40)	(17)	(23)	Normin HF110, ”Varus- miesten johtaja- ja koulut- tajakoulutus” -mukaisesti
-koulutustaidon peruskurssi	(36)	(5)	(31)	*32 tuntia toteutetaan tst- ja ampumarjoituksissa
-johtamis- ja koulutustaidon harjoittelu	(56)		(56)	
5. KANSALAISKASVATUS	9	9		<a href="http://www.kadettikunta.fi/turva-
llisuus">www.kadettikunta.fi/turva- llisuus
5.1 Turvallisuuspolitiikka	6	6		
-sotiemme historia	(2)	(2)		
-sodan oikeussäännöt	(2)	(2)		
-turvallisuuspoliittisen ympäristön arvi- ointi	(2)	(2)		
5.2 Kirkollinen opetus	3	3		*sisältyy johtamistaidon

-johtajaksi kasvaminen	(1)	(2)		peruskurssiin
-johtamisen etiikka	(1)*	(1)*		
-poikkeusolojen kirkollinen työ	(1)	(1)		
6. RÄSTI- JA KERTAUSKOULUTUS	8		8	
-rästilauantai	(8)		(8)	
7. KOULUTUSHAARAKOULUTUS	95	18	77	
7.1 Raketinheitinkoulutus	18	2	16	
-heittimen ammunnanhallinta- järjestelmän osat	(3)	(1)	(2)	
*aseosan rajakytkimet				*toteutetaan ampumahar- joituksessa
*aseosan latauslaitteisto				
*aseosan suuntauslaitteisto				
-RSRAKH ampumatarvikkeet ja varo- määräykset ampumatarvikkeita	(2)*		(2)*	
-FCP simulaattoriharjoitus 4	(4)	(1)	(3)	
-raketinheitin huoltaminen	(8)		(8)	
-koulutyö	(1)		(1)	
7.2 Tuliasemakoulutus	9	3	6	
-RSRAKHPTRI:n tuliase-alue, ryhmi- tys ja lähipuolustus	(4)	(1)	(3)	
-tuliasemien tiedusteluharjoitus 4	(4)	(1)	(3)	
-koulutyö	(1)	(1)		
7.3 Viestikoulutus	17	8	9	
-viestiverkot ja niiden toiminta	(2)	(2)		
*sanomalaiteverkko				Kurssille osallistuvat viestialiupseereiksi sekä teleryhmän johtajiksi kou- lutettavat oppilaat
*kenttäteleverkko				
*PVV				
-viestiliikenneperusteet	(2)	(2)		
-kenttäsähköverkon rakentaminen (säh- köistys, maadoitus, verkko, turvallisuus- määräykset)	(4)	(1)	(3)	
-sanomalaite, radiot, kenttäpuhelimet	(4)	(1)	(3)	
-viestiharjoitus 3 (elso)	(4)	(1)	(3)	
-koulutyö	(1)	(1)		
7.4 Radioauto- ja telekurssi	20	5	15	
- kaapeliyhteyksien rakentaminen		(1)	(2)	
- HF liikennöinnin perusteet		(2)		
- radioautoon sijoitetun kaluston käsittely				
* LV441			(4)	
* LV341			(1)	
* nokia DNT2MI,			(2)	
* MOXA sarjaporttitoistin			(2)	
* kytkin			(1)	
* sanomalaite			(1)	
- HF etäkäyttösovelluksen käyttö		(2)	(2)	Kurssille osallistuvat mit- taus-, tuliase- ja täy-

7.5 Mittauskurssi	20	4	16	dennysaliupsee-reiksi koulutettavat oppilaat
-kartat, suunnat ja koordinaattien lukeminen	(2)	(2)		
-käsisuuntakehän ja kaltevuusmittarin käyttö	(2)	(1)	(1)	
-paikantamisajoneuvon kalusto ja toimintakuntoon laitto	(4)		(4)	
-paikantamisajoneuvon käyttö tuli-asemamittauksissa	(8)	(1)	(7)	
-mittaussuuntakehän käsittely, jalustan pystyttäminen, suunnan kiinnittäminen ja siirto	(4)		(4)	Kurssille osallistuvat tulitoiminta-aliupseereiksi koulutettavat oppilaat
7.6 Ammunnanhallintakurssi	20		20	
-patterin ammunnanhallintajärjestelmän ominaisuudet ja toimintakuntoon laitto (ATAC)	(4)		(4)	
-ammunnanhallintajärjestelmän paikkatietojen, ajoneuvojen ja ampumatarvikkeiden päivittäminen (ATAC)	(4)		(4)	
-ammunnanhallintajärjestelmän tulikommennon rakenne ja toteuttaminen (ATAC)	(4)		(4)	Kurssille osallistuvat esikuntaväepeleiksi koulutettavat oppilaat
-AHJO -harjoitus 1	(4)		(4)	
-AHJO -harjoitus 2	(4)		(4)	
7.7. Esikuntaväapelikurssi	20	10	10	
-ympäristönsuojelu	(1)	(1)		
-kenttähygieniä	(1)	(1)		
-toiminta RA-yksikössä	(3)	(1)	(2)	
-toiminta SA-yksikössä	(4)	(1)	(3)	
-asiakirjahallinta				
-RSRAKHPTRI kokoonpano ja kalusto	(1)	(1)		
-RSRAKHPTRI:n huolto				
-muonitustoiminta	(2)	(2)		
*omavalvonta	(2)	(2)		
*työturvallisuus				
-kulunvalvonta ja tst-vartio	(2)		(2)	
-kohteen naamiointi	(2)		(2)	
-kenttäkeittimet	(2)	(1)	(1)	*24 tuntia sisältyy muiden aiheiden tuntisuunnitelmiin
7.8. Koulutushaaratutkinto	4		4	
7.9 RSRAKH TAISTELUHARJOITUS 2	12		12	*21 tuntia sisältyy muiden aiheiden tuntisuunnitelmiin
7.10 RSRAKH AMPUMAHARJOITUS 2	15		15	Alkaa AUK II aikana ja jatkuu aliupseerikurssin päättymisen jälkeen.
8. 298 RAKH 06 (RAKETINHEITIN-	150	48	102	

PANSSARIVAUNU M270) PERUS- OPETUSTILAISUUS				
8.1 LIIKENTEEN TEORIA	20	20		
8.1.1 Tieliikennelainsäädäntö ja puolustusvoimien määräykset	10	10		
-tieliikennesäännösten käsitteet ja määräykset	(2)	(2)		
-liikennesääntöjen ja –merkkien kertaus	(2)	(2)		
-PV:n ajoneuvojen käyttöä koskevat määräykset	(2)	(2)		
-ajoneuvon vastaanotto ja luovutus, asiakirjat	(1)	(1)		
-panssarialan määräykset, yleisajo-ohje	(2)	(2)		
-henkilö- ja materiaalikuljetukset	(1)	(1)		
8.1.2 Liikenneturvallisuus	10	10		
-liikenneturvallisuusohjeet, varomääräykset	(2)	(2)		
-liikenneturvallisuuteen vaikuttavat tekijät, vahinkovastuu, rikkomusten seuraukset	(1)	(1)		
-ennakoivan ajon koulutus (EAK)	(4)	(4)		
-toimenpiteet liikennevahingon sattuessa ja toiminta liikennevahinkopaikalla	(1)	(1)		
-ajokykyyn vaikuttavat tekijät (väsymys, alkoholi, lääkkeet, huumeet jne.)	(1)	(1)		
8.2 ERIKOISKOULUTUS	130	28	102	
8.2.1 Rakenne-, käyttö- ja huoltokoulutus	77	25	52	
-yleiskuvaus, tekniset tiedot, ominaisuudet	(3)	(2)	(1)	
-ajoneuvon runko, ohjaamo, tilat, luukut ja ovet	(3)	(1)	(2)	
-palontorjuntajärjestelmä	(2)	(1)	(1)	
-moottorin rakenne ja toiminta, apu- ja lisälaitteet, ahdetun moottorin erityispiirteet	(4)	(2)	(2)	
-voitelujärjestelmä, voiteluaineet	(2)	(1)	(1)	
-jäähdytysjärjestelmä, jäähdytysaineet	(2)	(1)	(1)	
-polttoainejärjestelmä, polttoaineet	(2)	(1)	(1)	
-ilmanotto ja pakokaasujen poisto	(2)	(1)	(1)	
-vaihteisto	(2)	(1)	(1)	
-jarrulaitteet	(2)	(1)	(1)	
-vetoakselit ja sivuvälitykset	(4)	(1)	(3)	
-veto- ja johtopyörät ja telat, telankiristimet	(8)	(1)	(7)	
-ala- ja ylätelapyörät	(4)	(1)	(3)	
-jousitus ja heilahduksen-vaimennus	(2)	(1)	(1)	

-jousituksen lukitus-järjestelmä	(2)	(1)	(1)	
-akkuryhmät, virtapiirit, valaisimet	(3)	(1)	(2)	
-puhelulaitejärjestelmä, psvpäähine	(4)	(2)	(2)	
-radiot; asennus ja käyttö, antennit	(4)	(2)	(2)	
-ohjaamon lämmitin	(2)	(1)	(1)	
-moottorin käynnistys ja kylmäkäynnistys	(2)	(1)	(1)	
-hinaus ja hinauskäynnistys	(2)		(2)	
-huolto	(16)	(1)	(15)	
8.2.2 Panssarivaunun ajokoulutus	10*	1	10	*Ajo- ja johtamistunnit oppilaskohtaisia
8.2.3 Panssarivaunun johtamiskoulutus	10**	(1)	9	**Johtaminen ajokoulutuksen yhteydessä
-ajokouluttajan tunnit	(3)		(2)	
-maastoajo, johtaminen Maastossa	(4)		(4)	
-tieajo, johtaminen maantiellä, taajamassa	(2)		(2)	
-pimeäajo, johtaminen pimeällä; tie ja maasto	(1)		(1)	
8.2.4 Kenttäkoulutus	30	2	28	
-ajomuodot ja rivistöajon perusteet	(3)	(1)	(2)	
-telamarssi valoisalla ja pimeällä	(3)		(3)	
-ajoneuvon maastokäyttö; ajouran tiedustelu, johtaminen maasta, ilmasuojaan ajo, pimeätoiminta, maastovalojen käyttö	(6)		(6)	
-ajoneuvon maastouttaminen ja naamiointi, suojaus kylmältä; lämmitys, ulkopuolinen virranotto, huoltotoimenpiteet maastossa	(4)		(4)	
-ajoneuvon pelastaminen, tilapäisvälineiden käyttö, hinaus ja hinauskäynnistys	(8)		(8)	
-ajoneuvon kuormaus, rakettipakan käsittely	(2)		(2)	
-ajoneuvon kuormaaminen kuljetusta varten junaan ja kuljetuslavetille	(2)		(2)	
-työturvallisuus, palontorjunta, tapaturmien torjunta, suojalaitteet	(1)		(1)	
-vaarallisten aineiden kuljetus sotilaallisissa harjoituksissa	(1)	(1)		
8.2.5 Erityislupatutkinto	3		3	
-teoriakoe; liikenne, yleisajo-ohje ja rakenne	(1)		(1)	
-ajajatutkinto*	(2)		(2)	*samassa
-johtajatutkinto*				

Liite 4: RSRAKHPTRI:N ERIKOISKOULUTUSKAUSI RSRAKHPTRI:N ERIKOISKOULUTUSKAUSI (367,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
RSRAKHPTRI		Koulutussuunnitelma
Laatimispvvm .1.2010	Koulutuskausi ja -aika Erikoiskoulutuskausi	Koulutukseen varattu tuntia 367,5 h
Koulutuksen päämäärä		
<p>Päaesikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIEHILLE YHTEISESTI KOULUTETTAVAT ASIAT ja Maavoimien esikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIESTEN MAAVOIMAKOULUTUS on ohjeistettu varusmiehille yhteisesti koulutettavat asiat erikoiskoulutuskaudella.</p> <p>Erikoiskoulutuksen päämääränä on antaa koulutettaville sellainen koulutus, että he hallitsevat yleissotilaallisten taitojen lisäksi koulutushaaransa edellyttämät taistelijan tiedot ja taidot joukkotuotannon mukaisessa joukossa.</p> <p><u>Erikoiskoulutuskauden jälkeen koulutettavan on:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - suoriuduttava hyväksytysti koulutushaaratutkinnosta - tunnettava vastustajan tyypillisimmät taisteluvälineet ja niiden vaikutukset omaan toimintaan - hallittava omaan tehtäväänsä liittyvä varotoiminta <p>Erikoiskoulutuskauden jälkeen on yleisten koulutustavoitteiden lisäksi koulutushaaroittain saavutettava seuraavat tavoitteet:</p> <p><u>Kaikki RSRAKH miehistötehtäviin koulutettavat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hallittava oman ryhmän kokoonpano ja ryhmän kaluston käyttö ja huolto - osattava suunnistamisen kartan ja kompassin avulla - osattava satelliittipaikantamislaitteen käyttö - osattava digitaalisten kenttäradioiden käyttö - osattava patterin eri kohteiden maastouttaminen - osattava ampumatarvikkeiden käsittely - osattava mittauksen perusteet - tunnettava patterin kokoonpano ja käyttöperiaatteet - tunnettava vihollisen vaikutusmahdollisuudet patteria vastaan - tunnettava ammunnanhallinta- ja johtamislaitteet - tunnettava paikantamisajoneuvon käyttö - tunnettava käsisuuntakehän ja kaltevuusmittarin käyttöperiaatteet 		

YHTEISESTI KOULUTETTAVAT	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ	168	16	152	
1. Taistelu- ja marssikoulutus	33		33	
1.1. Taistelukoulutus	17		17	
1.2. Marssikoulutus	16		16	
2. Liikuntakoulutus	50	2	48	
2.1. Teoria	1	1		
2.2. Lihaskuntokoulutus	12		12	
2.3. Lihahuoltokoulutus	2		2	
2.4. Juoksukoulutus	2		2	
2.5. Suunnistuskoulutus	6	1	5	
2.6. Uinti- ja hengenpelastuskoulutus	8		8	
2.7. Palloilukoulutus	6		6	
2.8. Kamppailukoulutus	2		2	
2.9. Varusmiesten liikuntapäivä	8		8	
2.10. Kuntotestit	3		3	
3. Ase- ja ampumakoulutus	24		24	
3.1. Kouluammunnat	16		16	
3.2. Taisteluammunnat	8		8	
4. Yleinen sotilaskoulutus	29	6	23	
4.1. Sulkeisjärjestys	5		5	
4.2. Yleiset palvelusasiat	24	6	18	
5. Kansalaiskasvatus	8	8		
5.1. Turvallisuuspolitiikka	1	1		
5.2. Yleinen lääkintäkoulutus	1	1		
5.3. Kirkollinen opetus	4	4		
5.4. Sotilaan vuorovaikutuskurssi	2	2		
6. Rästi- ja kertauskoulutus	24		24	
AIPHERYHMÄ	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
1. TAISTELU- JA MARSSIKOULUTUS	33			
1.1. Taistelukoulutus	(17)			
- Ryhmän puolustustaistelu	(3)			
- Kohteen suojaaminen	(2)			
- Varamiinoitteen rakentaminen	(1)			
- Jaoksen puolustustaistelu	(2)			
- Iskuosastomainen taistelu	(2)			
- Toiminta kohdattaessa sirote	(1)			
- Toiminta kohdattaessa vihollisen tuliylläkkö	(1)			
- Haavoittuneen evakuoiminen tilapäisvälinein	(1)			
- Lähitaistelukoulutus	(4)			
1.2. Marssikoulutus	(16)			
- Jalkamarssi 5	(8)			
- Jalkamarssi 6	(8)			
2. LIIKUNTAKOULUTUS	50	2	48	
				Sissiharjoituksessa

2.1. Teoria - Erikoiskoulutuskauden liikunta- koulutuksen tavoitteet ja rakenne	(1) (1)	(1) (1)		
2.2. Lihaskuntokoulutus - Kuntovoimistelu - Kuntopiiriharjoittelu - Kuntosaliharjoittelu - Esterataharjoittelu	(12) (2) (3) (3) (4)		(12) (2) (3) (3) (4)	
2.3. Lihahuoltokoulutus - Venyttely - Rentoutuminen	(2) (1) (1)		(2) (1) (1)	
2.4. Juoksukoulutus - Juoksulenkkeily	(2) (2)		(2) (2)	
2.5. Suunnistuskoulutus - Sotilaskartan käyttö - Suunnistusharjoitus 1 - Suunnistusharjoitus 2	(6) (1) (3) (2)	(1) (1)	(5) (3) (2)	Sissiharjoituksessa
2.6. Uinti- ja hengenpelastus- koulutus - Rintauinti - Veteen hyppääminen ja sukel- taminen - Hengenpelastusuinti - Uimataitotesti	(8) (2) (2) (2) (2)		(8) (2) (2) (2) (2)	Uimahallissa Uimahallissa Uimahallissa Uimahallissa
2.7. Palloilukoulutus - Lentopallo - Salibandy - Koripallo - Ultimate	(6) (1) (2) (1) (2)		(6) (1) (2) (1) (2)	
2.8. Kamppailukoulutus - Sotilaspaini	(2) (2)		(2) (2)	
2.9. Varusmiesten liikuntapäivä	(8)		(8)	Prikaatin esikunnan johtamana
2.10. Kuntotestit - lihaskuntotesti - 12 minuutin juoksutesti	(3) (2) (1)		(3) (2) (1)	
<u>3. ASE- JA AMPUMAKOULU- TUS</u>	24		24	
3.1 Kouluaammunnat - RK 5 (lippaan vaihto) - RK 6 (häiriön poisto) - Ampumataitotesti	(16) (4) (4) (8)		(16) (4) (4) (8)	
3.2. Taisteluaammunnat - Ryhmän puolustusammunta va- loisalla ja pimeällä	(8) (8)		(8) (8)	Taisteluosaston am- pumaharjoituksessa
<u>4. YLEINEN SOTILASKOULU- TUS</u>	29	6	23	
4.1. Sulkeisjärjestys - Kertaus	(5) (5)		(5) (5)	

4.2. Yleiset palvelusasiat	(24)	(6)	(18)	
- Päällikön ja yksikköupseerin op- pitunnit	(6)	(6)		
- Varustarkastukset	(8)		(8)	
- Pyykinvaihto	(8)		(8)	
- Järjestelyt	(2)		(2)	
5. KANSALAISKASVATUS	8	8		
5.1. Turvallisuuspolitiikka	(1)	(1)		
- Lähialueiden keskeiset turvalli- suuspoliittiset perusteet (NATO, EU, Venäjä)	(1)	(1)		
5.2. Yleinen lääkintäkoulutus	(1)	(1)		
- Joukon ja yksilön toimintakyvyn säilyttäminen	(1)	(1)		
5.3. Kirkollinen opetus	(4)	(4)		
- Elämän vaiheet ja haasteet	(2)	(2)		
- Poikkeusolojen kirkollinen työ	(1)	(1)		
- Kaatuneiden huolto	(1)	(1)		
5.4. Sotilaan vuorovaikutus- kurssi	(2)	(2)		
6. RÄSTI- JA KERTAUSKOU- LUTUS	24		24	

2. ERIKOISKOULUTUSKAUSI, ERIYTYVÄ KOULUTUSHAARAKOULUTUS, VIESTI (199,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
Viestikoulutushaara / RSRAKHPTRI		Koulutussuunnitelma
Laatimispvm .1.2010	Koulutuskausi ja -aika Erikoiskoulutuskausi	Koulutukseen varattu tuntia 199,5 h
Koulutuksen näämäärä Viestimiehet:		
<ul style="list-style-type: none"> - hallittava digitaalisten kenttäradioiden käyttö - hallittava komentokonttien maastouttaminen - osattava komentopaikkojen viestikytkentöjen tekeminen - pitkälanka- ja komentopaikka-antennien rakentaminen - osattava komentopaikkojen viestiyhteyksien rakentaminen - osattava oma tehtävä jaoksen komentopaikan tiedustelussa ja valmistelussa - osattava oma tehtävä komentopaikan lähipuolustuksessa - tunnettava komentopaikkojen viesti- esikunta- ja suojausjärjestelyt 		

ERIYTYVÄ KOULUTUSHAARA- KOULUTUS	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ	199,5	56,5	143	
1. Taktiikka	3	3		
1.2 Kalustokurssi	20	11	9	
1.3 SIETO-koulutus	20	4	16	

2. Peruskurssi	13	10	3	
3. Radiokurssi	24	9	15	
4. Komentopaikkakurssi	21,5	3,5	18	
5. Linjanrakennuskurssi	19	6	13	
6. Kenttä sähköverkkokurssi	17	4	13	
7. Ryhmäkohtainen koulutus 7.1 Johtamisajoneuvokurssi 7.2 Komentopaikkakurssi 2 7.3 YVI-2 kurssi	21	6	15	½ viestikoulutushaarasta Vain teleryhmä ½ viestikoulutushaarasta
8. Taisteluharjoitus	33		33	
9. Koulutushaaratutkinto	8		8	
AIHERYHMÄ	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
1. Taktiikka	3	3		
- Raketinheitinpatterin kokoonpano	(1)	(1)		
- Käyttöperiaatteet	(1)	(1)		
- Yksikön viestitoiminta	(1)	(1)		
1.2. Kalustokurssi	20	11	9	
- Digitaaliset kenttäradiot	(3)	(1)	(2)	
- Kenttäpuhelimet	(1)		(1)	
- Ahjo	(2)	(1)	(1)	
- RSRAKH	(2)	(1)	(1)	
- Komentokontit	(2)	(1)	(1)	
- Paikantamisajoneuvo	(2)	(1)	(1)	
- GPS	(2)	(1)	(1)	
- Karttakoulutus	(2)	(2)		
- Suunnat ja kompassin käyttö	(2)	(1)	(1)	
- Koulutyö	(2)	(2)		
1.3. SIETO –koulutus	20	4	16	
- Voimankäytösäädökset	(2)	(2)		
- Lainsäädäntö	(2)	(2)		
- Kulunvalvonta ja vartiointi	(2)		(2)	
- Liikkuminen rakennetulla alueella	(2)		(2)	
- Sisäänmenotekniikat	(2)		(2)	
- Liikkuminen rakennuksen sisällä	(2)		(2)	
- Asutuskeskustaistelu	(8)		(8)	
2. Peruskurssi	13	10	3	E – kauden 2. Viikko
- Kenttäviestijärjestelmä	(3)	(2)	(1)	
- Sanomalaitejärjestelmä	(4)	(2)	(2)	
- Liityntälaitteverkko	(1)	(1)		
- Oppitunnit viestikalustosta ja niiden ominaisuuksista	(2)	(2)		
- Raketinheitinpatterin kokoonpano ja viestikalusto	(2)	(2)		
- Koulutyö	(1)	(1)		
3. Radio- ja ELSOKurssi	24	9	15	E-kauden tst-harjoituksessa 5 h Oppitunnit koko patterille
- Radiotekniikan perusteet	(1)	(1)		
- Viestiliikenneperusteet	(2)	(2)		
- LV 241, LV 341, LV 342	(4)	(2)	(2)	
- LV 441	(3)	(1)	(2)	
- Radioautoaseman perustaminen	(3)		(3)	
- Johtamiskontit	(3)		(3)	

- Koulutyö ELSO	(1)	(1)		
-ELSO perusteet	(2)	(2)		
- ELSO harjoitus 1 ja 2	(5)		(5)	
4. Komentopaikkakurssi	21,5	3,5	18	E-kauden tst-harjoituksessa 3 h
- RSRAKH komentopaikkojen järjestelyt	(2,5)	(1)	(1)	
- Lähipuolustus	(3)		(3)	
- Maastouttamiskoulutus	(6)	(1)	(5)	
- Komentopaikan perustaminen	(8)	(1)	(7)	
- Koulutyö	(2)		(2)	
5. Linjanrakennuskurssi	19	6	13	E-kauden tst-harjoituksessa 8h
- Puhelinjärjestelmät	(2)	(2)		
- Kenttäpuhelimet	(2)	(1)	(1)	
- Puhelinjohdon ominaisuudet ja liitokset	(3)	(1)	(2)	
- Teleryhmän kokoonpano, kalusto ja tehtävät	(4)	(1)	(3)	
- Linjanrakennusharjoitus	(8)		(8)	
- Koulutyö	(1)	(1)	(1)	
6. Kenttäsähköverkkokurssi	17	4	13	E-kauden tst-harjoituksessa 7h
- Sähköturvallisuusmääräykset	(3)	(1)	(2)	
- RSRAKHPTRI:n kenttäsähköverkot	(3)	(1)	(2)	
	(6)	(1)	(5)	
- Sähkövoimakoneet ja varusteet	(4)		(4)	
- Kenttäsähköverkon rakentaminen	(1)	(1)		
- Koulutyö				
7.1 Johtamisajoneuvokurssi	21	6	15	½ kaikista viestiryhmistä osallistuu tälle kurssille poislukien teleryhmä. E-kauden tst-harjoituksessa 5h
- Johtamiskontit	(3)	(1)	(2)	
- Radioautot	(2)	(1)	(1)	
- Johtamisajoneuvot	(1)		(1)	
- Liityntälaite ASCOM	(6)	(2)	(4)	
- Konttien kaapelointi ja ristikytkenät	(4)	(2)	(2)	
	(4)		(4)	
- Liikennöintiharjoitus	(1)		(1)	
- Koulutyö				
7.2 Komentopaikkakurssi 2	21	6	15	teleryhmä osallistuu E-kauden tst-harjoituksessa 15h
- Komentopaikan yleisjärjestelyt	(2)	(1)	(1)	
- Maastouttaminen	(4)	(1)	(4)	
- Vartiointi	(1)		(1)	
- Kulunvalvonta	(2)	(1)	(1)	
- Puhelinjohdon rakentaminen	(5)	(1)	(4)	
- Valokaapelin rakentaminen	(3)	(1)	(2)	
- Kaluston huoltaminen	(2)	(1)	(1)	
- Koulutyö	(1)		(1)	
7.3 YVI-2 kurssi	21	6	15	½ kaikista viestiryhmistä osallistuu tälle kurssille poislukien teleryhmä, järjestetään PORPR:ssä E-kauden tst-harjoituksessa 5h
- YVI-2 järjestelmä	(2)	(1)	(1)	
- Kenttävalokaapelijärjestelmä	(2)	(1)	(1)	
- Digitaalinen kenttäkeskus CD 115E	(3)	(1)	(2)	
	(2)	(1)	(1)	
- Salaamislaite CD 410	(2)	(1)	(1)	
- Radiolinkki MH 313/S	(9)		(9)	

- Ohjelmointiharjoitus - Koulutyö	(1)	(1)		
8. Taistelu- ja ampumaharjoitukset - Komentopaikkojen perustaminen - Johtamisyhteyksien luominen ja ylläpito - Vartiointi ja lähipuolustus - Maastouttaminen ja hajauttaminen - Viestiliikenneharjoitus	33		33	TST-OS TST 5 vrk TYKK AMHARJ 5vrk (harjoituksiin sisällytetään muiden kurssien aiheita)
9. Koulutushaaratutkinto	8		8	Käytännön kokeet suoritetaan E-kauden taistelu- ja ampumaharjoituksissa

3. ERIKOISKOULUTUSKAUSI, ERIYTYVÄ KOULUTUSHAARAKOULUTUS, T-AS (199,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
Tuliasemakoulutushaara/4./SATTR/TYKPR		Koulutussuunnitelma
Laatimispvm	Koulutuskausi ja -aika	Koulutukseen varattu tuntia
.1.2010	Erikoiskoulutuskausi	199,5 h
Koulutuksen päämäärä		

Tuliasema- ja mittausmiehet:

- hallittava oma tehtävänsä jaoksen komentopaikan lähipuolustuksessa ja panssaritorjunnassa
- osattava ajoneuvon opastaminen
- osattava digitaalisten kenttäradioiden käyttö
- osattava jaoksen tuliasemien tiedustelu
- osattava satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- osattava ITKK:n käyttö
- tunnettava paikantamisajoneuvon käyttö

Taisteluvälinemiehet:

- hallittava ampumatarvikekasettien käsittely latausasemassa
- hallittava ajoneuvon opastaminen
- hallittava oma tehtävä jaoksen lähipuolustuksessa
- hallittava ajoneuvosuunnistaminen kartan avulla
- osattava jaoksen ampumatarvikkeiden täydentäminen
- osattava satelliittipaikantamislaitteen käyttö
- osattava jaoksen elintarviketäydennysten toteuttaminen
- tunnettava patterin ampumatarvikkeiden täydennysten toteuttaminen

Raketinheittimen ampujat:

- hallittava ammunnanhallintajärjestelmän käyttö
- osattava tulitehtävien toteuttaminen raketinheittimellä
- osattava raketinheittimen sisäpuhelujärjestelmän käyttö
- osattava ampumatarvikkeiden käsittely
- osattava raketinheittimen maastouttaminen
- osattava heittimen lähipuolustus ja vartiointi
- osattava raketinheittimen lataaminen
- osattava suunnistaminen raketinheittimellä
- tunnettava ampumatoimintaan liittyvät varomääräykset
- tunnettava raketinheittimen johtamisessa käytettävät komennot ja käsimerkit
- tunnettava johtajan ja ajaja-aliupseerin tehtävät
- tunnettava raketinheittimen käyttäjätason tarkastukset, huoltotoimenpiteet sekä pienet korjaukset

ERIYTYVÄ KOULUTUS	KOULUTUSHAARA-	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ					
1. Taktiikka		3	3		
1.2 Kalustokurssi		20	11	9	
1.3 SIETO-koulutus		20	4	16	
2. Raketinheitinpatterin tuliasematoiminta		6	6		
3. Raketinheitinkurssi		11	6	5	
4. Komentopaikkakurssi		14	3	11	
5. Ampumatarvikekurssi		10	5	5	
6. Mittauskurssi		7	3	4	
7. Viestikurssi		4	3	1	
8. Ryhmä kohtainen koulutus					
8.1 Raketinheitinkurssi 2		52,5	4	48,5	Vain ampujat osallistuvat
8.2 Tuliasemakurssi		52,5	12	40,5	Vain tuliasemaryhmän mie-
8.3 Ampumatarvikekurssi 2		52,5	6	46,5	

				het osallistuvat Vain tväl –miehet osallistuvat
9. Taisteluharjoitus	44		44	
10. Koulutushaaratutkinto	8		8	
AIHERYHMÄ	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
1. Taktiikka	3	3		
- Raketinheitinpatterin kokoonpano	(1)	(1)		
- Käyttöperiaattet	(1)	(1)		
- Yksikön viestitoiminta	(1)	(1)		
1.2. Kalustokurssi	20	11	9	
- Digitaaliset kenttäradiot	(3)	(1)	(2)	
- Kenttäpuhelimet	(1)		(1)	
- Ahjo	(2)	(1)	(1)	
- RSRAKH	(2)	(1)	(1)	
- Komentokontit	(2)	(1)	(1)	
- Paikantamisajoneuvo	(2)	(1)	(1)	
- GPS	(2)	(1)	(1)	
- Karttakoulutus	(2)	(2)		
- Suunnat ja kompassin käyttö	(2)	(1)	(1)	
- Koulutyö	(2)	(2)		
	20	4	16	
1.3. SIETO –koulutus	(2)	(2)		
- Voimankäytösäädökset	(2)	(2)		
- Lainsäädäntö	(2)		(2)	
- Kulunvalvonta ja vartiointi	(2)		(2)	
- Liikkuminen rakennetulla alueella	(2)		(2)	
- Sisäänmenotekniikat	(2)		(2)	
- Liikkuminen rakennuksen sisällä	(8)		(8)	
- Asutuskeskustaistelu				
2. Raketinheitinpatterin tuliasema-toiminta	6	6		
- Kokoonpano	(2)	(2)		
- Tuliasema-alue	(2)	(2)		
- Henkilöstön tehtävät	(2)	(2)		
3. Raketinheitinkurssi	11	6	5	
- Tekniset ominaisuudet	(2)	(2)		
- Alusta	(2)	(1)	(1)	
- Aseosa	(2)	(1)	(1)	
- Ammunnanhallintajärjestelmä	(4)	(1)	(3)	
- Koulutyö	(1)	(1)		
4. Komentopaikkakurssi	14	3	11	
- RSRAKH komentopaikkojen järjestelyt	(2)	(1)	(1)	
- Lähipuolustus	(4)		(4)	Harjoituksissa
- Maastouttamiskoulutus	(3)	(1)	(2)	
- Komentopaikan ajoneuvot ja kontit	(4)		(4)	Harjoituksissa
- Koulutyö	(1)	(1)		
5. Ampumarvikekurssi	10	5	5	Käytännön harjoittelu

- M28 - AT-2 - Tulevaisuuden näkymät - Ampumatarvikkeiden käsittely - Koulutyö	(2) (2) (1) (4) (1)	(1) (1) (1) (1) (1)	(1) (1) (3)	harjoituksissa
6. Mittauskurssi - Karttakoulutus - Mittauksen perusteet - Käsisuuntakehä - GPS - Paikantamisajoneuvo - Koulutyö	7 (2) (1) (1) (1) (1) (1)	3 (1) (1)	4 (1) (1) (1) (1)	
7. Viestikurssi - Radiotekniikan perusteet - Viestiliikenneperusteet - LV 241, LV 341, LV342	4 (1) (1) (2)	3 (1) (1) (1)	1 (1)	Oppitunnit koko patterille
8.1 Raketinheitinkurssi 2 - Varomääräykset raketinheitimellä - Sammutusvälineiden käyttö - Viestivälineet ja viestiliikenne - Ajoon lähtö tarkastukset - Ajon jälkeiset tarkastukset - Ammunnanhallintajärjestelmä - Simulaattorikoulutus - Heittimen lataaminen - Asemaanajo- ja tulitoimintaharjoittelu - Koulutyö	52,5 (2) (2) (3) (5) (5) (3,5) (12) (4) (15) (1)	4 (1) (1) (1)	48,5 (1) (2) (2) (5) (5) (3,5) (11) (4) (15)	Vain ampujat osallistuvat Harjoituksissa Harjoituksissa Harjoituksissa Harjoituksissa
8.2 Tuliasemakurssi - RSRAXH jaoksen kokoonpano ja kalusto - Jaoksen tuliasema-alue - Jaoksen toimintaperiaatteet - Karttakoulutus - GPS –koulutus - Paikantamisajoneuvokoulutus - Tuliasemien tiedustelu - Paikantamisen tarkistuspisteiden valmistaminen - Tuliasemien tiedusteluharjoitukset - Koulutyö	52,5 (1) (1) (1) (4) (4) (4) (7) (4,5) (25) (1)	12 (1) (1) (1) (2) (2) (2) (1) (1)	40,5 (2) (2) (2) (6) (3,5) (25)	Vain Tuliasemaryhmän miehet osallistuvat Harjoituksissa
8.3 Ampumatarvikekurssi 2 - Yleistä ampumatarvikkeista - Varomääräykset käsiteltäessä a-tarvikkeita - A-tarvikkeiden tunnistaminen - Ampumatarvikkeiden käsittely - Latauspaikan perustaminen - Toimintahäiriöt - Heittimen lataaminen - Asemaanajoharjoitus (latauspaikkojen perustaminen) - Tuliasemien tiedustelu	52,5 (2) (2) (2) (4) (4) (3) (4) (10,5) (10)	6 (1) (1) (1) (1) (1)	46,5 (1) (1) (1) (3) (3) (3) (4) (10,5) (10)	Vain tväl –miehet osallistuvat Yhdessä ampujien kanssa E- kauden tst -harjoituksessa

- Ampumatarvikkeiden kuormaus-, kuljetus- ja purkuharjoittelu	(10)		(10)	E-kauden tst – harjoituksessa, yhdessä t-as ryhmän kanssa.
- Koulutyö	(1)	(1)		
9. Taisteluharjoitus - Tulasemien tiedustelu - Tulasemamittaukset - Heittimien lataaminen - Kalibrointiajo - Tulitehtävien toteuttaminen - Tulasemien vaihdot	44		44	Toteutetaan TYKPR:n taisteluharjoituksessa. (4 SH vrk)
10. Koulutushaaratutkinto	8		8	Käytännön kokeet suoritetaan E-kauden taistelu- ja ampumaharjoituksissa

Liite 5: RSRAKHPTRI:N JOUKKOKOULUTUSKAUSI

RSRAKHPTRI:N JOUKKOKOULUTUSKAUSI (382,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
RSRAKHPTRI		Koulutussuunnitelma
Laatimispv .1.2010	Koulutuskausi ja -aika Joukkokoulutuskausi	Koulutukseen varattu tuntia 382,5 h
Koulutuksen päämäärä		
<p><u>Yleistä</u></p> <p>Joukkokoulutuskauden tavoitteet on määritetty Pääesikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIHILLE YHTEISESTI KOULUTETTAVAT ASIAT ja Maavoimien esikunnan henkilöstöosaston normissa VARUSMIESTEN MAAVOIMAKOULUTUS.</p> <p>Joukkokoulutuskauden jälkeen on koulutettavien saavutettava ennen reserviin siirtymistään erikoiskoulutuskaudelle määritetyissä tavoitteissa seuraava tavoitetaksonomian mukainen taso koulutushaaroittain.</p> <p><u>Koulutushaarakoulutuksen tavoitteet</u></p> <p>Koulutushaarakohtaisena oppimistavoitteena on, että koulutettavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallitsevat sijoituksensa mukaiset tehtävät taistelukentällä joukkonsa osana - hallitsevat tehtävänsä mukaisten välineiden käsittelyn - tuntevat omaan toimintaympäristöön liittyvän aselajien välisen yhteistoiminnan - tuntevat asevelvollisuusajan kattavan koulutusperiaatteen ja kertausharjoitusten merkityksen sotilaallisessa maanpuolustuksessa 		

YHTEISESTI KOULUTETTAVAT	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ	164	19	145	
1. Taistelu- ja marssikoulutus	44	1	43	
1.1. Taistelukoulutus	12	1	11	
1.2. Marssikoulutus	32		32	
2. Liikuntakoulutus	36		36	
2.1. Lihaskuntokoulutus	9		9	
2.2. Suunnistuskoulutus	4		4	
2.3. Uinti- ja hengenpelastuskoulutus	8		8	
2.4. Palloilukoulutus	8		8	
2.5. Kamppailukoulutus	4		4	
2.6. Kuntotestit	3		3	
3. Ase- ja ampumakoulutus	8		8	
4. Yleinen sotilaskoulutus	33	5	28	
4.1. Sulkeisjärjestys	4		4	
4.2. Yleiset palvelusasiat	29	5	24	
5. Kansalaiskasvatus	13	13		
5.1. Turvallisuuspolitiikka	8	8		
5.2. Yleinen lääkintäkoulutus	1	1		
5.3. Kirkollinen opetus	2	2		
5.4. Sotilaan vuorovaikutuskurssi	2	2		
6. Rästi- ja kertauskoulutus	30		30	

AIHERYHMÄ				HUOM
<u>1. TAISTELU- JA MARSSIKOULUTUS</u>	44	1	43	
1.1. Taistelukoulutus	(12)		(11)	
- Taistelu rakennetulla alueella	(4)		(4)	
- Kohteen suojaaminen	(4)		(4)	
- Voimankäytön säännökset	(2)	(1)	(1)	
- Lähihitaistelukoulutus	(2)		(2)	
1.2. Marssikoulutus	(32)		(32)	
- Vaellusmarssi	(8)		(8)	
- Suorituskyvyn mittausmarssi	(8)		(8)	
- Junamarssi	(16)		(16)	Niinisalo - Rovajärvi - Niinisalo
<u>2. LIIKUNTAKOULUTUS</u>	36		36	
2.1. Lihaskuntokoulutus	(9)		(9)	
- Kuntovoimistelu	(2)		(2)	
- Kuntopiiriharjoittelu	(4)		(4)	
- Kuntosaliharjoittelu	(3)		(3)	
2.2. Suunnistuskoulutus	(4)		(4)	
- Suunnistusharjoitus 3	(4)		(4)	
2.3. Uinti- ja hengenpelastuskoulutus	(8)		(8)	
- Esineiden sukeltaminen altaan pohjasta	(2)		(2)	Uimahallissa
- Selkäuinti	(1)		(1)	Uimahallissa
- Rintauinti	(2)		(2)	Uimahallissa
- Vapaauinti	(1)		(1)	Uimahallissa
- Uimataitotesti	(2)		(2)	Uimahallissa
2.4. Palloilukoulutus	(8)		(8)	
- Jalkapallo	(2)		(2)	
- Lentopallo	(1)		(1)	
- Käsipallo	(1)		(1)	
- Amerikkalainen jalkapallo	(1)		(1)	
- Salibandy	(2)		(2)	
- Koripallo	(1)		(1)	
2.5. Kamppailukoulutus	(4)		(4)	
- Nyrkkeily	(1)		(1)	
- Sotilaspaini	(1)		(1)	
- Lukot	(1)		(1)	
- Sidonnat	(1)		(1)	
2.6. Kuntotestit	(3)		(3)	
- Lihaskuntotesti	(2)		(2)	
- 12 minuutin juoksutesti	(1)		(1)	
<u>3. ASE- JA AMPUMAKOULUTUS</u>	8		8	
- RK 7 (nopeiden kerta- ja kahden no-				

pean laukauksen ampuminen maaten - Ampumataitotesti	(4)		(4)	
	(4)		(4)	
4. YLEINEN SOTILASKOULUTUS	33	5	28	
4.1. Sulkeisjärjestys	(4)		(4)	
4.2. Yleiset palvelusasiat	(29)	(5)	(24)	
- Päällikön ja yksikköpseerin oppi- tunnit	(5)	(5)		
- Varustarkastukset	(7)		(7)	
- Pyykinvaihto	(8)		(8)	
- Järjestelyt	(9)		(9)	
5. KANSALAISKASVATUS	13	13		
5.1. Turvallisuuspolitiikka	(8)	(8)		
- Sotiemme historia	(2)	(2)		
- Kriisinhallintaoperaatiot	(1)	(1)		
- Sodan oikeussäännöt	(1)	(1)		
- Tutustuminen Tykistömuseoon	(4)	(4)		
5.2. Yleinen lääkintäkoulutus	(1)	(1)		
- Joukon ja yksilön toimintakyvyn säi- lyttäminen	(1)	(1)		
5.3. Kirkollinen opetus	(2)	(2)		
- Uskonto, elämäkatsomus ja kansa- laisvastuu	(2)	(2)		
5.4. Sotilaan vuorovaikutuskurssi	(2)	(2)		
6. RÄSTI- JA KERTAUSKOULUTUS	30		30	

5. JOUKKOKOULUTUSKAUSI (382,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
Tuliasemakoulutushaara / RSRAKHPTRI		Koulutussuunnitelma
Laatimisvuosi .1.2010	Koulutuskausi ja -aika Joukkokoulutuskausi	Koulutukseen varattu tuntia 218,5

YHTEISESTI KOULUTETTAVAT	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ	218,5	8	210,5	
1. Tykistön ampumarjoitus	120	0	120	10 VRK
2. Pääsotaharjoitus	84	0	84	7 VRK
3. Huoltokoulutus	14,5	2	12,5	

AIHERYHMÄ				HUOM
1. Tykistön ampumarjoitus	120	0	120	10 VRK
<ul style="list-style-type: none"> - Jaoksen tuliasematoiminta - Tuliasematoiminta pimeällä - Tuliasematoiminta vaikeakulkuisessa maastossa - Komentopaikan perustaminen - Liittyminen PVVV:oon - Liikennöinti kiinteänverkon yhteyksiä hyödyntäen - Varomääräykset - Toiminta itsenäisenä tuliyksikkönä - Ammunnan jälkeiset huoltotoimenpiteet - 				
2. Pääsotaharjoitus	84	0	84	
<ul style="list-style-type: none"> Jaoksen tuliasematoiminta - Tuliasematoiminta pimeällä - Komentopaikan perustaminen - Liittyminen PVVV:oon - Liikennöinti kiinteänverkon yhteyksiä hyödyntäen - Toiminta itsenäisenä yksikkönä 				
3. Kertauskoulutus	14,5	8	6,5	
<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmäkohtaisten tehtävien kertaus ja harjoittelu 				

5. JOUKKOKOULUTUSKAUSI (382,5 h)

PUOLUSTUSVOIMAT		
J-os tai koulu ja koulutushaara tai kurssi		
Viestikoulutushaara / RSRAKHPTRI		Koulutussuunnitelma
Laatimienum .10.2008	Koulutuskauti ja -aika Joukkokoulutuskausi	Koulutukseen varattu tuntia 218,5

YHTEISESTI KOULUTETTAVAT	TUNNIT	Teoria	Käytäntö	HUOM
YHTEENSÄ	218,5	8	210,5	
1. Tykistön ampumarjoitus	120	0	120	10 VRK
2. Pääsotaharjoitus	84	0	84	7 VRK
3. Huoltokoulutus	14,5	2	12,5	

AIHERYHMÄ				HUOM
1. Tykistön ampumarjoitus	120	0	120	10 VRK
- Patterin tuliasematoiminta - Tuliasematoiminta pimeällä - Yhteistoiminta johtavan esikunnan kanssa - Komentopaikan perustaminen - Liittyminen PVVV:oon - Liikennöinti kiinteänverkon yhteyksiä hyödyntäen - HF radioyhteyden muodostaminen				
2. Pääsotaharjoitus Patterin tuliasematoiminta - Tuliasematoiminta pimeällä - Komentopaikan perustaminen - Liittyminen PVVV:oon - Liikennöinti kiinteänverkon yhteyksiä hyödyntäen Yhteistoiminta johtavan esikunnan kanssa - HF radioyhteyden muodostaminen - Tulikomennon vastaanotto HF yhteydellä	84	0	84	
3. Kertauskoulutus - Ryhmäkohtaisten tehtävien kertaus ja harjoittelu	14,5	8	6,5	